

Jernbane-Bladet

BIAX

HÅRDMETAL-ROTERFRÆSERE

med præcisionsslibning for højeste ydelser

fortanding 2

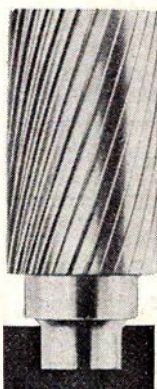
skrubbearbejdning af stål (uhærdet), letmetaller, kobber, bronze, tin, zink og kunststoffer.

fortanding 2

fortanding 3

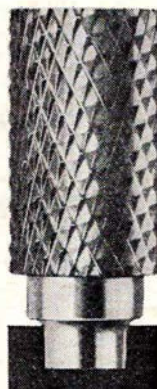
standardfortanding for stål (også hærdet), stålgoods og lignende materialer.

fortanding 3

fortanding 4

særlig velegnet til grågoods af enhver art, fremragende resultater ved rustfri materialer, manganstål, Cr-Ni-stål.

fortanding 4

fortanding 5

for opnåelse af særlig fine overflader, for efterbearbejdning af hærdede sækninger, bearbejdning af stål op til 65 Rc.

fortanding 5

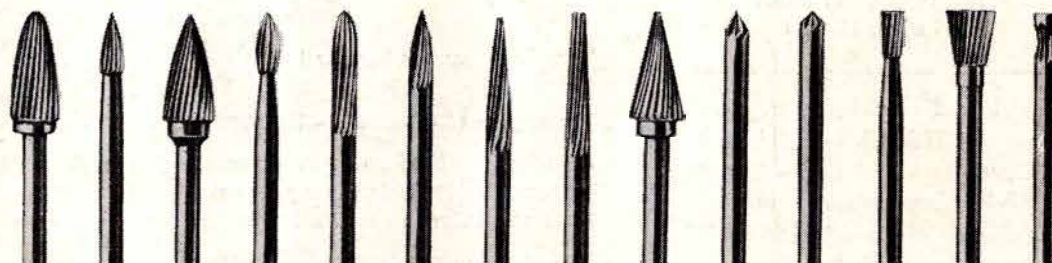
fortanding 6

universal-fortanding til bearbejdning af alle materialer, også hærdet stål, rustfri materialer. Største spånydelser ved bedste overflade.

fortanding 6

den rigtige fortanding for værktøjsmageren p.g.a. absolut roligt løb ved en ny gennemprøvet skæregeometri.

BAT-KON^{A/S}

— et begreb blandt fagfolk

H. C. ANDERSENS BOULEVARD 42
1553 KØBENHAVN V . TLF. (01) *11 18 19

32. ÅRGANG

10

OKTOBER 1975

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Fredericia

Se Møbel-Udstillingen på
Vesterbrogade 10

Møbler lavet i håndværksmæssig ud-
førelse sælges direkte fra fabrik -
ingen fordyrende mellemlid.

N H K STILMØBLER

6. Julivej 15 - Fredericia - tlf. 92 27 44

Altid byens største lager i
køkkengulve . . .

Vægbeklædning, tæpper samt
gulvbelægning finder man hos

TREKANTENS GULVBELÆGNING

Kongensgade 20 - Fredericia

Tlf. 92 74 98 - 95 73 82

Åben 12-17 - lørdag 9-12

Stedet for moderne hårpleje

MODESALONEN

v/ Susan Halling

Dalegade 83 . Fredericia . tlf. 92 28 61

NB: Vi klipper også herrer -

pris kr. 15,-

Det store udvalg i moderne belysning
finder man hos . . .

HJEMMETS BELYSNING

ved aut. El-installatør Jørgen Madsen

Prinsessegade 36 - Fredericia

Telefon 92 02 36

NORGESGADES CAFETERIA
Norgesgade . Fredericia . Tlf. 92 37 39

Hver dag varm middagsret -
lækkert smørrebrød - grill-retter -
bøfsandwich - hot-dog m. m.

NB! også ud af huset

Vi åbner kl. 8.30

Når det gælder grill-kyllinger, så . . .

VESTBYENS GRILL

Falkevej 22 - Fredericia - 92 79 05

Alt i grill-specialiteter m. m.

Kvalitetsvarer til fornuftige priser

NB. Vi bringer gerne

Åben fra kl. 6 med kaffe og rundstykker

ISMEJERIET

v. Jytte og Bjarne Christensen

Nørrebrogade 32 . Fredericia

tlf. 92 84 52

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter - kolonial -
øl og vand samt lækkert brød og kager

Briller køber vi hos . . .

BRILLE CENTRUM

Danmarksgade 20

7000 FREDERICIA-Tlf. (05)92 46 30

Centret for moderne optik

NY PRAKSIS!

BODIL & SV. AA. JUHL

TANDLÆGER

Danmarksgade 33 . Fredericia . 92 38 01

Kons. 10-16 . Lørdag efter aftale

F. D. VASK

Vendersgade 63 . Fredericia

Telefon 92 11 55

Nummeret for moderne tøjhygiejne

Såvel vask som kemisk rens og pres

NB. Vi henter og bringer gerne

Horsens

Vi handler i

KONFEKTUREFORRETNINGEN

Borgergade 8 . Horsens

Alt i konfektur - chokolade
fine gaveæsker - gammeldavs isvafler

Se det hele klarere med briller fra

ERIK ELIASSEN

Optometrist - Specialoptiker

Borgergade 2 . Horsens . Tlf. 61 13 22

- kom ind og få en brillesnak

Vore funktionærer handler i

CANDY

Vestergade 14 - Horsens - Tlf. 62 39 60

Alt i lækkert brød og kager - konfek-
ture - chokoladevarer. Flere gaveæsker
Husk vor lækre dessert-is (ny indeh.)

Med venlig hilsen Jutta og Erik Madsen

Stedet for tøj i særklasse

SCOTT-SHOP FOR MEN

Graven 6 . Horsens . (05) 62 16 78

Kig ind i vor forretning og se vort
store udvalg - med kyndig betjening
Priser, der passer til enhver pengepung

Horsens

Hvor venner mødes

»DEN HVIDE SVANE«

Fugholm 16 . Horsens . tlf. 62 93 87

Slap a' i vore hyggelige omgivelser
enten De er to eller flere.

Med venlig hilsen Thor

Skanderborg

Salon Hair

Modefrisurer

Speciel klippebar
for både damer og herrer

Banegårdsv. 15 . Skanderborg . 52 03 38

(parker v. døren)

Jette Wuth

Stedet, hvor godtfolk mødes -
lad også det være Deres fristed

RESTAURANT EL PASO

Adelgade 67 - Skanderborg - 52 00 77

Her er hyggelige omgivelser og godt
humør. - Venlig hilsen Irma

Stilling

Gå ikke forgæves - gå i

E L TRIKOTAGE

Tlf. 57 10 17 - Stilling

Det store udvalg til hele familien

Alt til rimelige priser

Egå

Vær sikker på god service -
kør ind til

BP EGÅ HAVVEJ

Her får Deres vogn en fagmæssig
behandling - Husk vor BP butik
Leif Marxen

Malling

Gå ikke forgæves - gå til

MADSENS OCEKA MARKED

Aistrupvej - Malling - Tlf. 93 10 85

Alt i dybfrost og kølevarer - kolonial -
konserves - vine og spirituosa.

Husk vor gode kaffe.

Stort udvalg i isenkram og legetøj

Jernbane-Bladet

Ekspedition:
Togfører V. Jonvald . Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:
Overtrafikassistent Tom Lauritsen
Rødby Færge (ansvarshavende)
Bopæl: Søværnet 26, 4930 Maribo

Abonnement
28,00 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på postgiro 1 06 00 82
Jernbane-Bladet . 2650 Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

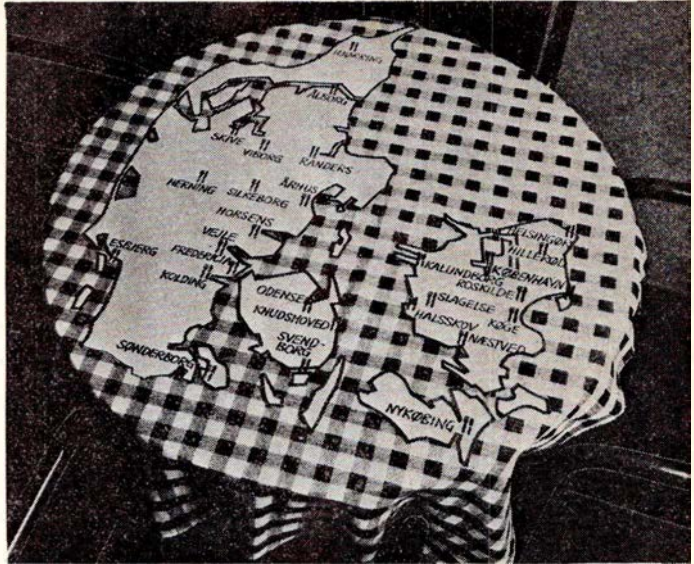
Tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri . Herfølge

OKTOBER 1975

Oktober causeri	5
Månedens emner	6
Erindres det	6
Månedens foto	7
Fra dagbogen	7
Færgenyt	7
Verdens bedste motorvogn	9
Landet rundt	10
Vognmoderisering - en udfordring	10
En dansk personbane sporvidde 600 mm	12
Nyt fra udenlandske baner	15
Et langt jernbaneliv (26)	17
Foto-hobby	19
Mødested	20
Fra klubberne	21
Dødsfald	21
Boghjørnet	22
Humørspalten	22

Næste måned: »En jernbaneentusiast
tænker tilbage«.

hele Danmark til bords

DSB restauranter er vel nok Danmarks største
kæde af restauranter - nu med ialt 28 restauranter
samt 43 mini-barer fordelt over hele landet.

DSB restauranter lægger vægt på god mad til rimelige
priser, samt en høflig betjening i et hyggeligt miljø.

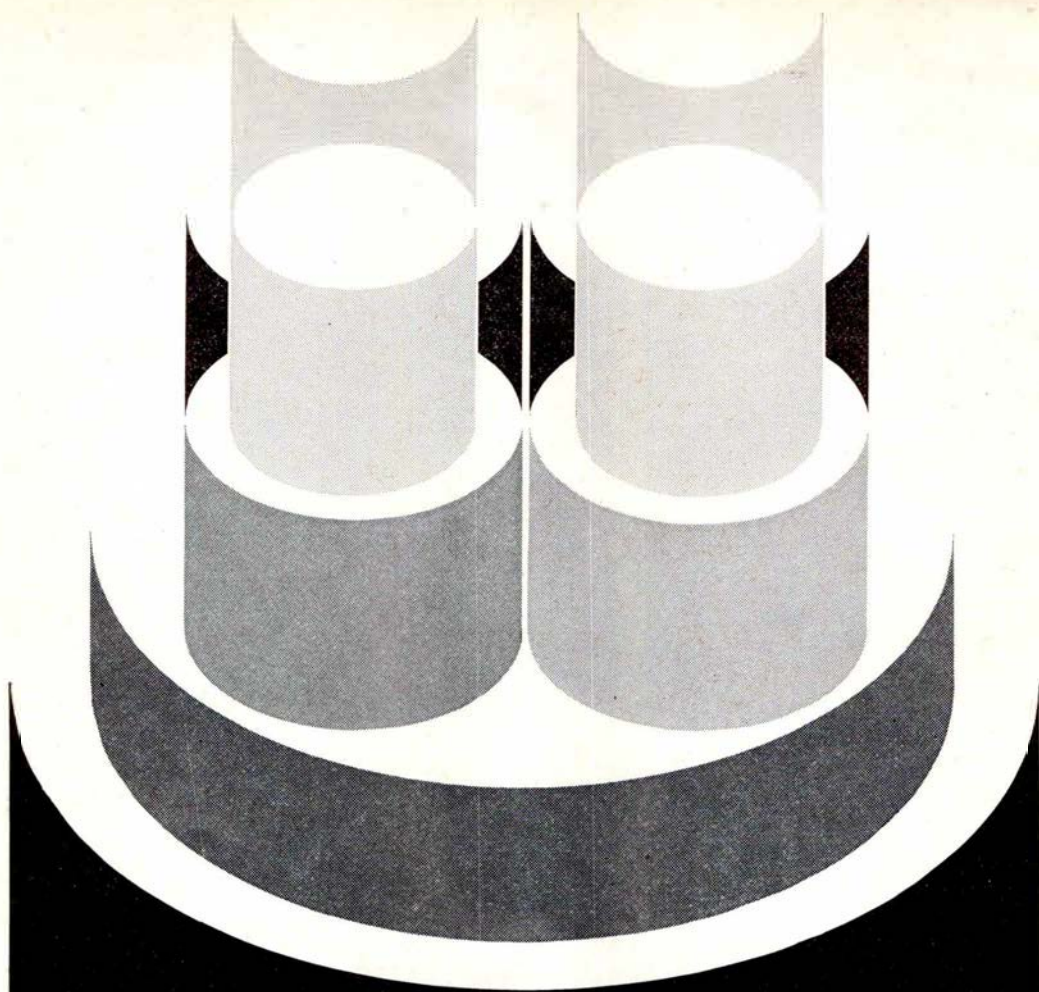
DSB restauranter

DSB kiosker

er selvfølgelig det sted,
hvor De køber:

TOBAK
CHOKOLADE
DAGBLADE
UGEBLADE
MÅNEDSBLADE
BILLIGBØGER
PAPIRVARER
TOILETARTIKLER
FILM
m. m.

NKT

---

kabler og ledninger

- **Hovedkontor:**
La Cours Vej 7,
2000 København F.
Tlf. FAsan (01 32) 70 00
- **Jyske afdeling:**
Graham Bells Vej 21,
8200 Århus N.
Tlf. (06) 16 51 11
- **Odense afdeling:**
Blangstedgårdsvej 11,
5100 Odense.
Tlf. (09) 12 06 43

oktober causeri

Skal vi bygge broer eller luftkasteller

BROER, tunneller, faste forbindelser, biltransporttog.

Dette er nogle udtryk, der hver dag figurerer i vore aviser, så snart man lukker dem op.

Men disse faste forbindelser er og bliver tilsyneladende kun avisstof og diskussionsemne for politikerne. Og så får en del mennesker tiden til at gå med at udfinde nye og hidtil ukendte projekter, som kun har det til fælles, at de ikke lader sig realisere.

Gennem mange år har man snakket om disse broprojekter. Især er det den påtænkte forbindelse over Storebælt, der spøger, men også faste forbindelser over (eller under) Øresund er blevet politisk stof. Det sidste påfund er en ny bro over Storstrømmen, hvor den nuværende har vist sig, tilsyneladende som en overraskelse, at være for lille til at klare den nuværende store og tunge trafik.

Trods aftaler med svenskerne, ja, ligefrem særdeles gunstige aftaler for os, er det ikke lykkedes at finde ud af, hvorledes man skal få gjort alvor af realiseringen af blot nogle af projekterne. Og for hver dag, der går, bliver problemerne større. Ikke alene bliver behovet større, men omkostningerne ved bygningen stiger kolossalt under de nuværende inflationstider.

Hvis man blot var begyndt at bygge Storebæltbro for 15-20 år siden, så havde vi ikke alene haft den til rådighed i dag, men de penge, der i den efterfølgende tid er brugt til fi-

nanciering af tegninger, nye ideer samt lønninger til alle de mennesker, der kun har snakket frem og tilbage om emnet, ville have været rigelig til at betale bygningen. Og for de samme penge kunne vi såmænd nok have fået en ny Storstrømsbro i samme åndedrag.

Men således skal det ikke være i Danmark. Der venter vi og ser tiden an, indtil priserne stiger lidt mere, så kan vor valutastilling blive endnu ringere, end den er i forvejen.

Og hvorfor lave i dag, hvad der uden besvær kan udskydes til imorgen.

Jernbanens sparedille giver bagslag for samfundet

SPARE, SPARE, SPARE!

Et tilsyneladende uopslideligt ord ved jernbanen, hvor man hører det i tide og utide.

Naturligvis skal der spares, når det papirmæssige underskud for hvert år, der går, vokser og vokser, og når man ser, at DSBs underskud nu er nær ved én milliard om året.

For at imødegå udgifternes med hast voksende ekspansion foretages ved jernbanen store bestræbelser for at rationalisere ved at investere en enorm masse penge i tekniske moderniseringer, der kan spare personale. Som bekendt udgør lønningerne til personale omkring 70-80 pct. af udgifterne, så det er her, der kan være penge at hente.

De bestræbelser, der udvises ved disse moderniseringer, ser pæne ud på papirerne, når det færdige årsregnskab præsenteres for befolkningen. Et pænt resultat er et regnskab, der udviser det mindst mulige underskud.

Således er det tilsyneladende, og det er der nok ikke meget at gøre ved. Ser man på det hele i en større målestok, nemlig med det formål for øje, om det er på den måde, samfundet er bedst tjent med det, så kan man godt få et andet synspunkt.

Når jernbanen – samfundets transportmiddel – investerer millioner og milliarder i tekniske rationaliseringer, så gøres dette i størstedelen af tilfældene for at kunne spare personale.

I en tid, hvor der er stor arbejdsløshed, må samfundet hver dag punge ud med enorme summer til understøttelse for de arbejdsløse, penge, som der groft sagt ikke fås nogen ydelse for.

Rent samfundsmæssigt vil det derfor næppe være nogen fordel, at jernbanen for hver dag, der går, mindsker sin personalestyrke, idet dette ikke på nogen måde afhjælper arbejdsløsheden.

Spørgsmålet, man kan stille sig, er derfor, om ikke de penge, der investeres i den rationaliserende teknik, er givet dårligt ud. Det ville trods alt være bedre at spare en del af disse penge og bruge dem på lønninger til folk, der derved ville kunne få beskæftigelse. Disse mennesker skal i så tilfælde ikke have understøttelse, hvilket vil spare en del af samfundets udgifter.

På længere sigt – så længe arbejdsløsheden er en realitet – vil det også være en fordel at holde igen med de store investeringer, idet de tekniske forbedringer, der i dag indføres, om nogle få år alligevel er forældede, og så vil det være en fordel at vente, til menneskelig arbejdskraft, forhå-

bentlig inden længe, igen er en mangelvare. Men dette synspunkt kan man vel næppe forvente at møde i vort mo-

derne samfund, hvor overblik ikke er en ting, der er særligt fremherskende.

-tl-

Månedens emner ...

Kan vi få et tilskud til vognhaller?

DANMARK er et land, hvor der efterhånden, som interessen for jernbaner er vokset og blevet et hobbyobjekt, er opstået mange klubber, der hver især ser det som sin opgave at samle ældre, for ikke at sige gammelt, historisk jernbanemateriel med evt. veteranbanekørsel for øje. For nogle af klubberne er denne kørsel blevet en realitet, men andre arbejder intensivt på at finde egnede skinner, der kan stilles til rådighed.

En ting er dog fælles for alle disse klubber. Det materiel, de efterhånden med meget besvær og ofte med store omkostninger til følge har fået samlet, mangler man opbevaringsmuligheder for, i alt fald tilfredsstillende opbevaringsmuligheder. Som det i øjeblikket henstår på mere eller mindre til rådighed værende sidespor rundt omkring, lider det kolossalt under vejrligets stadige skiften karakter. Omkostningerne ved vedligeholdelsen er som følge heraf stor, og ofte kan klubberne som følge af mangel på arbejdskraft ikke overkomme at sætte de ofte historisk interessante vogne og lokomotiver i stand.

Regering og Folketing leder med lys og lygte efter steder, hvor man kan skaffe arbejdspladser til folk. Den store arbejdsløshed skal afhjælpes, og man ikke der nu skulle være mulighed for at beskæftige nogle mennesker på dette område.

Der gives tilskud til folk, så de kan få nye vinduer i deres gamle huse, der gives tilskud til nye tage, til køkkener og til en enorm mængde andre beskæftigelsesfremmende ting. Og yderligere har man sat moms ned i fem måneder for at stimulere forbruget.

Hvis de pågældende jernbaneklubber havde blot en mulighed for at blive enige om dette punkt – det må kunne lare sig gøre – så var det måske et forsøg værd at rette en samlet henvendelse til de bevilgende myndigheder for at få et tilskud til bygningen af nogle vognhaller, hvor det historiske og uerstattelige jernbanemateriel kunne opbevares under betryggende forhold. Arealerne råder flere klubber i forvejen over, så dette problem skulle ikke give de store vanskeligheder.

Kære jernbaneklubbestyrelser, prøv at benytte denne lejlighed til at få realiseret de planer, som I alle gennem flere år har gået med, men ikke haft mulighed for at få gennemført.

For også jernbanemateriel må vel komme ind under kulturhistorisk, bevaringsværdigt materiale.

-tl-

Dalmose-Skælskør nedlagt

Dette er en nekrolog. Afdøde er hensovet stille og roligt i al ubemærket-hed. Født den 15. maj 1892. Særdeles aktiv i mange år, men fra 6. oktober 1950 på nedsat tjeneste på grund af svaghed. Død den 26. september 1975 efter arbejdets ophør.

Det er jernbanestrækningen mellem Dalmose og Skælskør, der her er tale om. Efter nedlæggelsen af persontrafikken i 1950 har købstaden ved Storebælt været betjent af stationens egen Ardeltraktor det meste af tiden, men også denne er forsvundet som følge af det, man kalder rationalisering. Gennem den sidste tid er de få vogne, der har været til Skælskør, blevet kørt dertil af et Mh-lokomotiv fra Slagelse.

Årsagen til den totale nedlæggelse af denne bane er sporets tilstand. Enten skal der ofres store beløb på at forstærke det, eller også skal det pilles op. Og resultatet er altså blevet, at man har valgt den sidste udvej.

Æret være afdødes minde.

ERINDRES DET ...

For 50 år siden . . . oktober 1925

På Frederikssundsbanen ved Stenløse blev en bil den 11. ds. knust af toget og føreren dræbt. Uheldet skyldtes, at bommene ikke var rullet ned, da ledvognen var faldet i søvn på sin post.

—0—

Om formiddagen den 18. ds. kørte en motorvogn på Hørve-Værsløvbanen på Eskebjerg st. grundet fejlagtigt sporskifte mod en godsvogn. Motorføreren sprang af vognen, da han ikke kunne undgå påkørselen. De rejsende slap med småskrammer.

—0—

Lokopersonalet på Frederiksværkbanen havde til søndag den 18. ds. varslet strejke i anledning af en uoverensstemmelse mellem driftsbestyrer Kuhlmann og lokofører Petersen. Lokopersonalet har udmeldt sig af deres fagforening, hvilket er årsagen til striden. Strejken blev dog afblæst. Ministeren vil en af de første dage forhandle med parterne.

lykken
på
rejsen...

DSB togservice

Den gamle hjulfærge »Fritz Juel«, der formentlig er landets ældste færge som er i drift på overfarten mellem Svendborg og Vindeby vil snarest blive afløst af en ny motorfærge.

—0—

Den 29. ds. kørte et arbejdstog ind i et holdende godstog på Ejstrup st. I en ældre personvogn, der fulgte efter arbejdstogets loko opholdt sig 15 arbejdere. Ved uheldet blev vognen delvis knust, men kun 6 personer kom lettere til skade. De 2 loko og en del grusvogne blev alvorligt beskadiget.

—0—

Ved en overkørsel nær Lillerød løb et par heste forspændt en arbejdsvogn den 13. ds. løbsk og brasede gennem de lukkede led ud foran et tog fra Hillerød. Begge heste blev dræbt på stedet og togets K. maskine fik afsپoret et hjulsæt.

—0—

For 25 år siden . . . oktober 1950

Den 10. september var det 25 år siden at loko- og motorremisen i Århus blev taget i brug. Det blev fejret ved en festlighed i remisen, der var smukt pyntet med flag og blomster. Der er rundt regnet knyttet 600 mand til depotet, og af disse deltog godt 200 i festligheden.

—0—

Den 8. oktober nedlægges Horsens privatbaners godsbanegård ved havnen i Horsens. Hele privatbanearealet ved havnen skal sælges. Der skal herefter bygges remise til Odderbanen ved siden af Juelsminde banens remise, der samtidig skal forlænges.

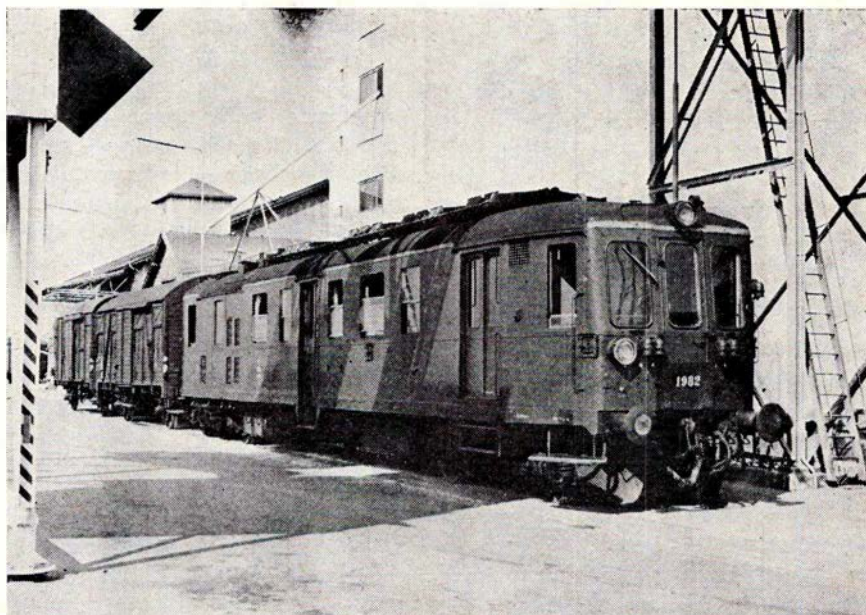
—0—

DSB råder ialt over 620 damploko, hvoraf de ældste er 5 A. maskiner fra 1882.

—0—

Amagerbanens underskud på jernbanestrækningen var i afvigte driftsår kr. 6.465. Året forud var underskudet kr. 53.024. Det ventes, at DSB snarest overtager banestrækningen.

Månedens foto

Mo 1982 afventer på Assens Havn, at de hungrige gæster stiller sulten.
Foto: Finn Sørensen.

Atter en vellykket MO-tur

Den 31. august samledes atter en ud-søgt skare for at drage ud med Vergus bedste motorvogn. Denne gang gik turen til Assens, og toget bestod af MO 1982 og to lukkede godsvogne. Efter

frokosten på Marcussens Hotel kørte toget ned på havnen i umiddelbar nærhed af hotellet for at optage de forspiste og trætte rejsende. Det er det, man kalder service!

Finn Sørensen.

FRA DAGBOGEN

9. september: **Søllested.** En 54-årig kommunalarbejder mistede i dag livet, da han på sin knallert kørte mod LJs Lynettetog i en overkørsel, hvor både blinklys og alarmklokker virkede.

13. september: **Hamburg.** En bombe sprang i eftermiddag på Hovedbanegården i Hamburg, hvor den var anbragt i en garderobeboks. 11 mennesker kvæstedes. Få minutter forinden var politiet underrettet pr. telefon, men nåede ikke at gribe ind, før bomben sprang.

FÆRGENYT

DFDS's **Oslobåde**, M/F KONG OLAV V og M/F PRINSESSE MARGRETHE, skal ombygges på Alborg Værft i løbet af vinteren. Kapaciteten vil blive udvidet med 135 køjepladser, og der vil blive dusche og WC i alle kahytter. Endvidere vil en ny salon »Senior Lounge« blive indrettet. Skorstenene vil blive forhøjet med et gitterværk for at undgå forurening på det forhøjede agterdæk. Ombygningen koster ca. 16 mill. kr. pr. skib.

Alt i tandteknik

Reparationer – Omstillinger og underforinger
Overenskomst med sygesikringen

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c . FA 880 - 839

***
damm
radio
***

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

HER GØR VI HOLDT

Stedet, hvor man kommer igen

Restaurant Skoven, Hobro

Lad os arrangere. Deres familiefester, firmafester, udflugter, selskaber – små eller store – her er maden i topklasse. Ring
telefon (08) 520701
og få et godt tilbud
Harriet og Max Lund Pedersen

Et sted, der er værd at gæste...

Restaurant »SKIPPERKROEN«

Sdr. Voldgade . Fredericia . Tlf. 92 58 70
Hygge og stemning i dejlige omgivelser
Små varme retter samt smørrebrød

Alt er lækkert fra

MØLLE-BAREN

Grenåvej 83 . Løgten . Tlf. 99 14 87
Pølser – Hot dogs – Pommes frites
Forårsruller – Is – Chokolade
– og så har vi frikadeller, som vor
mor lavede dem!

Et sted, der er værd at gæste

MØRKE KRO

Stationsvej – Mørke – tlf. (06) 37 75 17
(via stationen)

Et godt madsted i hyggelige omgivelser

Nyt værtspar:

Kirsten Jørgensen og Ove Nørum

Et besøg værd

RESTAURANT MOLINO

Them . Tlf. (06) 84 76 30

Hvor man holder ind, når man kører ud.
Altid veltillavet mad – en lækker søndagsmiddag. – Selskaber modt. gerne.
Med venl. hilsen værtsparret Davidsen

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

Restaurant

Pusterummet

Vestergade – Vamdrup – tlf. 58 19 62

Kom ind og hyg Dem i vore hyggelige lokaler.

Vi mødes på

Restaurant STALDEN

Hovedgaden 79 . Sunds . (07) 14 10 28

Stedet, hvor man hygger sig,
og venner mødes

Til hverdag og fest

LA COSTA

er bedst

Vi afholder gerne Deres fester med god mad til rimelige priser – ring og få et godt tilbud – eller kører De en tur har vi et spisekort med mange spec.

Venlig hilsen Bente og Per Sletting
Søndergade – Hov – Tlf. (06) 55 61 18

Et besøg værd...

SIGNESMINDE KRO

mellem Silkeborg og Kjellerup

Tlf. (06) 85 54 45

Gammeldags krohygge med veltillavet mad og god kaffe

Selskaber og udflugter modtages gerne
– altid venlig betjening

Lad os tage besværet – vi arrangerer

Deres fester, med veltillavet mad – i hyggelige lokaler – kuv. indtil 250.

Eller får De uventede gæster, har vi altid 1/2 friskstegt grillkylling á kr. 12 med tilbehør – husk, det er

Kløvborg Forsamlingshus

Telefon (05) 76 11 76

Venlig hilsen Else-Marie og Tommy

Hvor etatens og andet godtfolk mødes

BODEGA HUSET

Østergade 24 . Grenå . tlf. 32 00 32

Her er hygge, stemning og venlighed
Lad huset blive Deres STAM-CAFE

Et besøg værd

GL. LØGTEN STRANDKRO

v/ skov og strand

8541 Skødstrup – Tlf. (06) 99 44 99

Hyg Dem i vore nye Istandsatte lokaler med vore lækkerier. Det store kolde bord lørdag kl. 19-21. – Weekend-selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud – og vi arrangerer Deres fester. – Venlig hilsen de nye værter Lundsgaard og Jensen

Lad turen gå til...

SPØRRING KRO

v/ Hovedvej A10 – tlf. (06) 9890 13

Nyt værtspar:

Nora og Leif Nielsen

Hotel LANDSOLDATEN

glæder sig til igen at byde medlemmerne af Dansk Jernbaneforbund velkommen.

HOTEL

Landsoldaten

FREDERICIA

Hold ind til

TRUSTRUP KRO OG HOTEL

Telefon (06) 33 40 12

Her får De maden, som vor mor laver den. – Selskaber modtages gerne. – Ring og få et godt tilbud.
(Ny indehaver) Hilsen det nye værtspar

En kro i særklasse

LØVSKAL KRO

i den skønne natur i Nørreaa-dalen

Tlf. (06) 68 61 01 – 68 61 45

God kromad i hyggelige omgivelser

Er De to eller flere – så kom til Løvskaal Kro – Bal for de unge på 40 hver lørdag. Hurtig og venlig betjening

Hvor man holder ind, når vi kører ud

HERNING MISSIONSHOTEL

hj. af Bredgade og Skolegade

tlf. (07) 12 54 44

Hyggelige omgivelser. Nymonterede værelser. Selskaber modtages

Husk vor lækre søndagsmiddag
Venlig hilsen Grethe Christensen

Skal festen være vellykket

HOTEL ULDUM

telefon (05) 67 80 76

Altid en lækker søndagsmiddag
Lørdag ta'selv bord – Øl og spiritus til enhedspriser – Levende musik kl. 18-24. Alt i diner transportable
De er altid velkommen, om De er to eller flere

Skal festen være vellykket

lad os arrangere Deres fester...

HAMLETS KRO

mellem Grenå og Randers

God kromad – hyggelige værelser – selskabslokaler – diner transportable

Ring tlf. (06) 49 44 10

– og få et godt tilbud

Selskaber indtil 130 kuverter

Venlig hilsen

Birgit Baden – Carl Petersen

Verdens bedste motorvogn

I august-nummeret af nærværende fortrinlige blad læser man en skrivelse med tilhørende billede om en udflugt på Faaborg-banen. Det er ikke just beskrivelsen, jeg vil anke over, men snarere måden den er skrevet på. Verdens bedste motorvognstype, står der, og det er Mo-vognen indsenderen mener. Utroligt. Nu skal det dertil siges, at den suspecte person, der har skrevet i så blomstrende vendinger om Mo-vognen, er ikke mindre end formanden for den lille blomstrende Mo-forening. Denne forening er måske ubekendt af mange, men jeg vil blot fremhæve, at den som sit vigtigste mål har en bevarelse af samtlige Mo-vogne. Mærkelig nok vil man ikke drive en Mo-museumsbane, måske fordi man i DSB har en sådan, men med tiden vil man måske ændre på foreningens statutter. Livet er jo fuldt af overraskelser.

Som mangeårig Mo-hader er undertegnede blevet foreningens fjende nr. 1, og jeg ved, at man fra bestyrelsens side går og udpønser de værste pinagtige straffe, såsom en tur på Svendborgbanen i en Mo-vogn. Dette er nu ikke på højde med tidligere tiders grusomheder, hvoraf den værste var en tur i lyntog Sønderjyden fra København til Tønder, hvortil den ene Mo-vogn ankom langt ud på natten. Jo, de var sandelig grusomme med deres torturmetoder i ældre tider. Foreningen til de rejsendes bevarelse har imidlertid nu opnået at få aflåst alle Mo-vogne, så man ikke mere skal udstå disse pinsler, men kan fjæle sig i lækre styrevogne og kun fornemme Mo-vognens brummen som en fjern torden. Hvis dette ikke var sket, ville man have indbragt DSB for menneskehedskommissionen i Strassburg.

Vi må jo nok indstille os på at tåle Mo-vognene endnu nogle år, idet man her på Fyn mangler diesellokomotiver, og derfor hver fredag kører et ekspres-tog med to Mo, men måske skal vi alligevel opleve den skønne dag, da den

»Sic transit gloria mundi.« Foto: HGC.

sidste Mo-vogn overgives til jernbanemuseet. Lad os til slut byde Mo-foreningen trods og sammen udbrøde et: Det ske snart.

Vedlagte billede af en Mo-vogn er som jeg mener, de er bedst, nemlig i tilpas mørbanket tilstand.

HGC

Vær gæst ved Deres egne fester – lad os tage besværet

JEBJERG-LYBY-HALLEN

Selskaber modtages indtil 250 kuverter.

Få et godt tilbud uden forbindelse
Hyggelige lokaler. Kig ind i cafeteriet
– eller tag noget lækkert med hjem.

Smørrebrød – Grill – Kyllinger

Venlig hilsen Ulla og Leif

Husk Deres linie: **telefon 57 40 79**

HER GØR VI HOLDT

Hvor land og by mødes

HOTEL »SIKA«

Østergade 24 . Hammel . (06) 96 10 12

Lad Hotel Sika være rammen om Deres fester i vore nyrestaurerede og hyggelige lokaler. Maden i topklasse og fuldendt betjening. Stedet, hvor man kommer igen.

Hvor godtfolk mødes

GRAND HOTEL

Østerbro . Skive . Tlf. (07) 52 08 90

God mad i hyggelige omgivelser
Hurtig og venlig betjening

Stedet, hvor man kommer igen – besøg

EJSTRUP KRO

Ejstrupholm . tlf. (09) 77 20 02

God mad som vor mor laver den
Selskaber modtages gerne – ring og få et godt tilbud (ny vært)

Lad os tage besværet til Deres fester

HJERM HOTEL

Telefon (07) 46 46 46

Et sted man hygger sig og spiser godt
Selskabsmad – smørrebrød – platter ud af huset – ring og få et godt tilbud

Venlig hilsen og på gensyn
Ester og Kristian

Et sted, der er værd at gæste . . .

VIN & ØLGOD

Smallegade 1 . Herning . tlf. 12 99 55

Velplejet fadøl – øl – spirituosa samt et godt stykke smørrebrød
Sang – Dans – Musik

Det er på Skovkroen det sker

SKOVKROEN I BYBÆK

Telefon (05) 85 56 07

Hold Deres fester og selskaber her – såvel små som store – så er De sikker på succes. Selskaber indtil 100 kuv. Husk vore baller for de unge på 40! Med hilsen det nye værtspar

DSB bruger
Dixon
gulvaskemaskiner

Dixon
Bækkeskovvej 68
2700 Brønshøj
tlf. (01) 28 05 66

B & T

Sjælland

Frederiksberg Karosserifabrik

P. Andersensvej 17 . København F
Telefon FA 374 - GO 4525
Førerhuse til specialtroljer
Fremstilling af specielle karosserier
Opretning af autoskader

G. MEULENGRACHT-JENSEN

Maskinfabrik
Eversvej 11 . Kbh. F. . tlf. GO 9496
Motortroljer og tårntroljer til DSB

Kør ind til

Texaco Service Station

Kongevejen 158 . Birkerød . 81 04 15
Benzin - Olie - Smøring - Undervogns-
behandling - Hjulafbalancering - Batte-
riservice - Mindre reparationer udf. -
Husk vor velassorterede kiosk.
De sparer - ved at køre ind til Texaco.

Den moderne kvinde går i

BOUTIQUE HANNE

M. D. Madsensvej . Allerød
Tlf. (03) 27 19 03

Moderne tøj til den voksne kvinde -
Alt i bijouteri - Kig ind - vi hjælper
med at finde det rigtige.

LANDET RUNDT

DSBs nye ekspresgods- og rejsegods-
ordning har vakt harme i mange kredse
i landet, idet en række middelstore sta-
tioner berøves deres muligheder for at
tilbyde kunderne disse befordringsmu-
ligheder. Adskillige protestskrivelser er
tilsendt DSB og trafikministeren, og
spørgsmålet gøres nu til genstand for
nærmere undersøgelser.

Licitationen af ekspeditionsbygninger-
ne i Ishøj og Hundige på den kommende
S-bane til Køge er foretaget den 24. juni.

Automatisk døråbning og -lukning vil
nu blive indført på alle nye vogne og ef-
terhånden på alle moderniserede. Forelø-
big leveres de nye vogne til regional-
trafikken med dette tekniske udstyr.

Jernbanerådet har fået ny formand.
Det blev folketingsmedlem Otto Mørch

(S), der af trafikminister Niels Matthia-
sen blev udset til posten efter den man-
geårige formand, fhv. trafikminister
Svend Horn.

Gedser stations ene af to perronspor i
den gamle ærværdige perronhal er taget
op. Det vil dog senere blive lagt i igen,
idet en fjernelse og midlertidig etable-
ring af kørevej var nødvendig af hen-
syn til reparation af en mole.

Triangellys er en ny betegnelse for
en ny belysning foran på DSBs tog. Fra
1. juli har man indført tre lys foran på
togene i stedet for tidligere kun ét. Dette
skulle give bedre muligheder for at ob-
servere togene, bl. a. for banearbejdere
på strækningen. De tre lys foran kendes
også fra vore nabolande, hvor man læn-
ge har anvendt dem.

Gult blinklys på siden af postvogne,
hvori der arbejdes, er også en nyhed hos
DSB. Dette skulle være mere iøjnefal-
dende end det hidtil anvendte gule flag
(om dagen) eller gule faste lys (om
natten). Lysets betydning er, at der skal
rangeres forsigtigt med eller mod post-
vognen, som der bestilles noget i!

Takstforhøjelser på landets rutebilru-
ter var en kendsgerning fra den 1. au-
gust. Prisstigningerne, der blev på 8 pct.,
er godkendt af Monopoltilsynet, bl. a.
som følge af den nye afgift på ansvars-
forsikringer, hvor Staten skal have øget
tilskud fra de vejfarende til hospitalerne.
Kun HT-områdets busser forhøjer ikke
taksterne i denne omgang.

Elevatoren på Nørreport er endelig en
realitet. Efter mange års diskussion om
muligheden for at tilvejebringe en sådan
til gangbesværede, rullestole, barnevog-
ne m. m., blev den åbnet i juli.

160 km/t er den hastighed, DSB satser
på i fremtiden. Forsøgskørsler har væ-
ret afholdt på strækningerne Ringsted-
Korsør og Odense-Middelfart. Trækkraft
var Mz 1434, som er gearet til en mak-
simalhastighed på 165 km/t.

Gørlev station, der nu ikke tjener DSB
mere efter banens omdannelse til gods-
bane, er blevet indrettet som antikvitets-
forretning, hvor man har bevaret en del
af den gamle patina, som der er over
en sådan gammel banegård, der er byg-
get i 1898.

DSB's jernbanemuseum i Odense er
blevet en succes. Allerede de første to
måneder, det var åbent, besøgte 14.470
mennesker de gamle tog.

Vognmodernisering - en udfordring for centralværkstedet i Århus

Af Ole Hansen

Både DSB's kunder og personale kan
glæde sig over det moderniserede
vognmateriel i fjerntogene, men de
færreste tænker på den arbejdsind-
sats, der har ligget bag moderniserin-
gen. For centralværkstedet i Århus
blev opgaven en udfordring og en prø-
vesten for nye samarbejdsformer. Ti-
den var knap, da beslutningen om æn-
dringen af de mange vogne af typerne
A, AB, B og BD med henblik på inter-
citytrafikken blev taget, og det gjorde
ikke forholdene lettere, at man måtte
imødeset omplacering af et betydeligt
antal ansatte på værkstedet.

- Men i det store og hele må vi sige,
at det er gået smertefrit, siger fælles-
tillidsmand Karl Skødt Andersen. Og-
så tidligere har strukturen måttet æn-
dres, ikke mindst ved overgangen fra
damp- til dieseltrækkraft. I den nuvæ-
rende situation har det formentlig
spillet en rolle, at man til gengæld for
omplaceringerne kunne forvente stabile
beskæftigelsesforhold. Nedgangen i ar-
bejdsstyrken til de nuværende 900
mand er alene sket ved frivillig afgang.

Tilrettelæggelsen og arbejdsgangen

Centralværkstedet i Århus måtte el-
lers for 4-5 år siden imødeset et mand-
skabsoverskud, og opgaven med vogn-
moderniseringen kom derfor særdeles
belejligt. Kun kort tid var levnet til
planlægningsarbejdet, og det foregik
fra starten i et nært samarbejde med
de enkelte værksteder, såvel på værk-
mester- og håndværkerplan. Dermed
sikredes det, at teori og praksis kom
til at svare til hinanden, selv om der
nødvendigtvis, efterhånden som moder-
niserings skred frem, måtte foretages
visse korrektioner, fordi det viste sig,
at tingene kunne udføres på en hur-
tigere eller mere hensigtsmæssig måde.
I en periode var der næsten daglige
møder mellem de implicerede for at
sikre den bedst mulige arbejds-
gang, og der lægges ikke skjul på, at diver-
genser kunne opstå, men den nære
kommunikation var simpelthen nød-
vendig, fordi det blev lovet, at et be-
stemt antal vogne ville stå klar til kø-
replanskiftet i maj 1974. Det kom til
at knibe, men hovedsagelig på grund
af forsinkede leveringer udefra. Des-
uden gav det visse problemer, at de
designmæssige beslutninger ikke alle
var truffet fra starten.

Fremtidige opgaver

Op til 18 vogne har været til behandling ad gangen, og arbejdet med dem er koncentreret i det tidligere lokomotivværksted. Dog har også værkstedet i Mølleengen været inddraget, selv om det ellers normalt kun tager sig af godsvogne. Det har fået overdraget opgaven med en del af AB-vognene samt de B-vogne, der er indrettet med kiosk.

Da arbejdet var på sit højeste, beskæftigede vognmoderniseringen 280 mand, som var afgivet fra alle værkstedsafdelinger. I løbet af foråret kommer man ned på 160 mand, og til april 1976 vil opgaven være slut.

– Men vil der ikke til den tid opstå beskæftigelsesmæssige problemer?

– Det mener jeg ikke, siger værkstedschef Henning Pedersen, men på lidt længere sigt vil meget naturligt afhænge af de igangværende overvejelser vedrørende centralværkstederne, herunder fordelingen af opgaver mellem øst og vest. Der vil afgjort ske ændringer, f.eks. med hensyn til hvad en storrevision skal omfatte, ligesom vi ved, at der bliver stadig mindre tid til revisionerne, fordi vognene ikke kan undværes i driften ret lang tid ad gangen. I den forbindelse sigtes der mod, at hele vognstammer fra IC-togene kan indgå til revision samtidig.

Et af fremtidsperspektiverne er, at værkstederne skal reduceres til kun at tage sig af fristeftersyn. Det vil sige, at en moderniseringsopgave som den, vi nu foretager, i fremtiden skal overlades til andre. Vi må blot konstatere, at det i den nuværende situation kan give problemer, at der ikke er ansat nye folk i en halv snes år, understreger værkstedschefen på spørgsmålet om nedbrydning af faggrænserne, og det er der adskillige eksempler på. F.eks. virker træhåndværkere som pladesmede, og på el-værkstedet arbejder adskillige tillærte. Omskolingen sker fortrinsvis i form af sidemandsoplæring.

Nyt kontra gammelt

Uanset overvejelser omkring centralværkstedernes fremtid står det klart, at de præges af et ændret syn på vedligeholdelse, reparationer og modernisering af vognmateriel. Før i tiden blev ældre vogne altid genskabt i deres oprindelige skikkelse. Nu søger man at opnå en standard svarende til den, en nybygget vogn ville få. Det synspunkt vandt genklang, da DSB i 1968 startede moderniseringen af CC-vognene – nu Bg – og er ført ud i fuldeste konsekvens ved ændringen af B-vognene.

Den opfattelse kan fremføres, at det ikke skulle være nødvendigt at modernisere kun 10 år gammelt materiel. Men kravene til komfort ændres hurtigt i vore dage, og også i fremtiden må det forudses, at en vogn i løbet af sin 30-40 årige levetid vil gennemgå ændringer af lignende omfattende karakter. De erfaringer, som nu gøres, vil præge nybygningen af fjerntogsvogne og eventuelt også fortsat modernisering af eksisterende materiel, f.eks. i form af endnu bedre indstigningsforhold, elvarme, automatisk døråbning og -lukning og fjerntænding af kupébelysning i en hel vognstamme.

Også når det gælder reparationer, er nye synspunkter kommet ind i billedet. Mange af de hidtidige inventardele i B-vognene kunne anvendes igen efter forskellige håndværksmæssige ændringer, men timelønnen taget i betragtning kan det ofte bedre betale sig at lave helt nye dele. Samtidig stiler man mod, at vognopsynene kan udskifte så mange enkeltdele som muligt med nye i stedet for at skulle reparere på det defekte.

Færdige komponenter

Når vognene i moderniseringsprogrammet indgår på centralværkstedet, er der i det indre kun kupéskillevæggene tilbage. Resten har værkstedet i Nyborg fjernet. En væsentlig del af arbejdet i første fase er koncentreret omkring vognenderne, idet der forbedres til automatisk kobling, nye indstigningstrin indsættes, og toilet af den nye type installeres. El-skabene ved toiletterne gennemgår ændringer med henblik på termostatstyringen, og der monteres et skab til højttalerbetjeningen.

Hvad indretningen angår, søger man i videst muligt omfang at bruge færdige komponenter, der er hurtigere at montere. Møblerne leveres af Scandia, mens værkstedets egne afdelinger tager sig af oppudsning af vinduesrammer og ændringer iøvrigt af kupéudstyr, som er udtaget af vognene inden moderniseringen.

Juridiske konsulenter

Sagførerkontoret i Ryomgård

ADVOKAT ERIK DYNESEN

Tlf. (06) 39 44 00

Vejle

Bag den gode smag

VESTERBRO'S BAGERI

v/ Hans Svendsen

Vesterbrogade 41 . Vejle . (05) 82 81 82

Alt i lækkert brød og kager
Bestillinger på al slags brød modt. gerne

(Ny indehaver)

Grete og Hans Svendsen

Kolding

Tag noget lækkert med hjem fra

RING GRILLEN

Sdr. Ringvej 3 . Kolding . (05) 53 29 13

Alt i lækkert grill – det er os
med de store kyllinger

Koldings lækreste damefrisørsalon –

PARK SALONEN

har et særdeles fordelagtigt rabattilbud
til faste, regelmæssige kunder.

Modtager også herrekunder

Tlf. (05) 53 38 43

Samtidig med monteringsarbejdet foretages malingen og den sidste designmæssige afpudsning. Som vognen nu står klar til indsættelse i driften, er den i højere grad præget af fabrikation end af håndværk, men seriearbejder er ved en så omfattende modernisering helt afgørende, både af tidsmæssige og økonomiske grunde.

BP-tog MODELJERNBANER I 25 ÅR

NYT FOR SPOR 0 FOLK!

RIVAROSSIS SPOR 0 er lige så fint detaljerede og perfekte som H0-tog. Spor 0 katalog kr. 4,50. RIVAROSSIS store hovedkatalog – 136 sider – stort format i farver, kr. 15,00 + forsendelse kr. 2,00. GEBR. FALLER – HIT train i spor 0. Et festligt batteritog (ligner BIG BIG TRAIN) f.eks. 3-akslet tenderlok + 2 personvogne, skinner etc. kun kr. 149,00.

Skriv til: Postbox 12, 4682 Tureby. Besøg: Lyngbyvej 5, Kbh. fredag kl. 16.30–19.30

En dansk personbane sporvidde 600 mm

1948 - 1963 — Af SAG

Lad Dem nu ikke afskrække – vi har i dette blad mødt mange mærkelige former for jernbane.

Mere eller mindre obskøne, kan man måske vove at sige.

Men her er det regulært, det er virkelig en jernbane med persontransport. Det er tilmed en bane, der i sin driftsform er søgt tillempet en statsbanes forhold – og en statsbane var det.

Tag det nu alvorligt – det var en bane med stil over.

Indledning

Måske lidt banefjernt og ikke-fængslende, men alligevel, det må med.

Det drejer sig om banen mellem Kragsskovhede og Råbjerg nær Ålbæk.

Med udgangspunkt i 1930'ernes store arbejdsløshed lod arbejds- og socialministeriet anlægge lejre rundt i landet, lejre hvor unge arbejdsløse skulle have praktisk arbejdsstræning og teoretisk viden.

3 af disse lejre lå i området mellem Sindal, Ålbæk og Jerup.

Formålet med at lægge lejrene her var, at arealerne var særdeles velegnede for kultivering, der skulle senere oprettes en del husmandsbrug i området. Nordligst lå Råbjerglejren, ca. 2½ km nv for Napstjert. Mod syd, ca. 2 km sv for Jerup lå Jeruplejren, og endelig lå Mosbjerglejren ca. 4½ km stik syd for Råbjerglejren. Afstanden fra Mosbjerglejren til Jeruplejren var ca. 2 km.

Ved afslutningen af anden verdenskrig blev lejrene overdraget til fængselsvæsenet, der her ville samle ca. 2.300 »særlige« indsatte i en halvåben lejr. De nødvendige ændringer blev fuldført, så alt var klar 1948, der var dog kun brug for en del af de 2.300 pladser – heldigvis.

Opdelingen i 3 lejre, de relativt store afstande til/fra arbejdspladserne og det forholdsvis store samlede antal passagerer til befordring fordrede faktisk en form for kollektiv transport – og så opstod banen.

Beskrivelse

Banen blev officielt benævnt »Hedebanen« og havde en sporvidde på 600 mm. Længden var 6,5 km.

Spormaterialerne stammede fra efterladte tyske anlæg på Læsø. De ved

måske, at der skulle anlægges bane fra vest til øst på denne ø.

Der anvendtes skinner i 4-5 profiler, skinnevægte fra 10 til 17 kg/m. Banen startede i sin tid på Jerup station, hvorfra der lagdes spor til Jeruplejren – nu Kragsskovhede-lejren. – Dette spor var blot et anlægsspor, arbejds- og transportspor. Det blev taget op, da disse transportere var slut.

Idet der henvises til skitse kan oplyses, at banen startede ved Kragerupskovhedelejren og passede Jerup-Sindalvejen i niveau. Fulgte dernæst Vidjerisbækken en længere strækning.

Mosbjerglejren lå i km 2,3.

I km 3,7 lå et tidligere Frøslev-vagtårn, og fra her til km 6,2 var der et nordgående, snorlige stræk. Fra km 6,2 til km 6,5 var der højrekurve.

Banen startede ved Kragsskovhede i kote 8 og nåede kote 12 ved km 2,7. Resten var vandret bane frem til km 6,5.

Denne sidste strækning (km 2,7 – km 6,2) gik gennem helt uberørt hedeteren med grupper af birketræer, den skærer gennem rimmer og dobber, der forløber i nordvest – sydøstlig retning.

Anlægstidspunktet står ikke helt klart, men der fandtes i september 1948 ekspropriation sted af et privat område i km 0,3–1,1.

Første køreplan trådte i kraft i februar 1949, men da var strækningen til Mosbjerg forlængst taget i brug.

Det resterende anlæg var besværligt og tidkrævende, idet der mellem rimmerne måtte foretages fuldstændig afgravning af tørvejorden og efterfyldes med sand, der var endvidere på dette stræk en del gennemløb for grøfter og afvandingskanaler.

Banens åbning

Banen blev åbnet officielt som en rigtig jernbane.

Med alt, hvad dertil hører. Om det så var en udspændt snor ved Råbjerg, så var den der.

Behængt med grankogler, det passede til omgivelserne.

Indvielsestoget blev fremført af motordræsinen »Baskervilles hund«, det var, takket være en afsporing, stærkt forsinket.

Faste anlæg

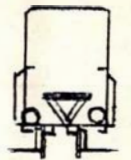
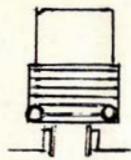
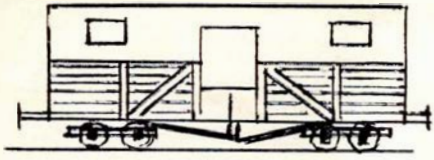
Ved Mosbjergvejen var anlagt et sidespor samt en fliseperon, hvortil førte en sti.

Ved Råbjerg var anlagt et sidespor samt bygget en lille remise til et diesellokomotiv.

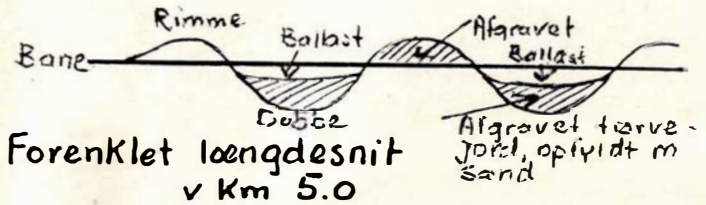
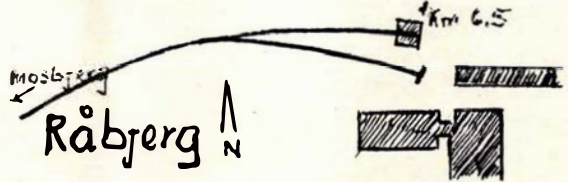
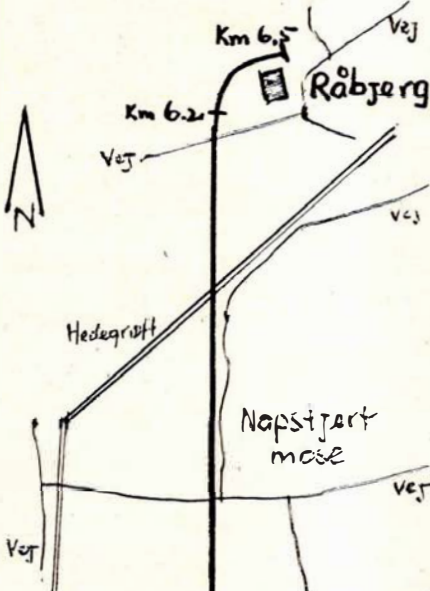
Ved Kragsskovhede var anlagt et sidespor, ligesom der i et træskur var plads til et diesellokomotiv.

Kragsskovhede – 600 mm baneforløb mod v.-nv., vel 100 m vest for remisen. Foto: SAG.

Skitse af lukket personvogn (Ikke målet)

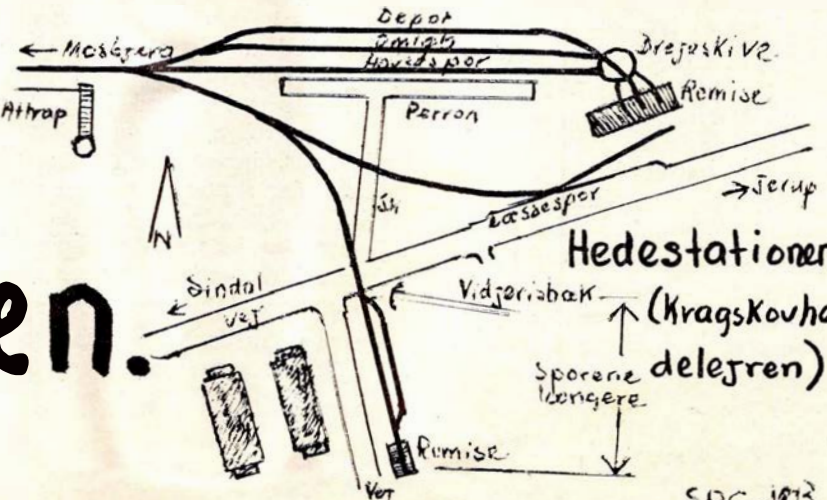
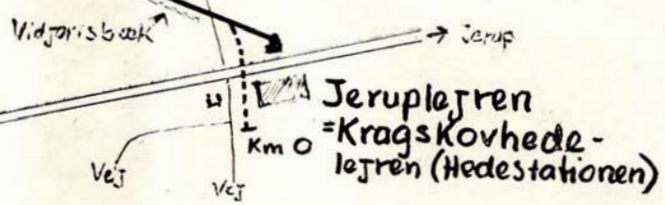
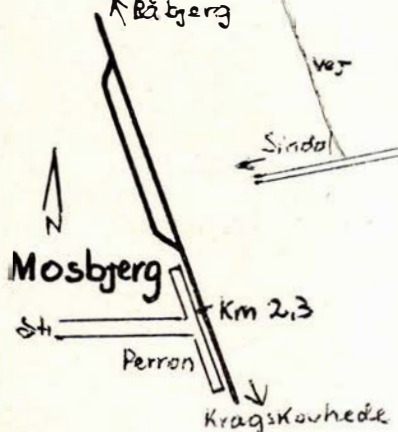

Hede-banen

Beliggenheds-skitse omfattende div spor.
Hede-banen
Eskvær-Slynge
Bindslev mrgleje (transportable spor)

Mosbjerg-lejren Km 2.3

Hedebanen.

Skæringen her med Jerup-Sindalvejen gav ret hurtigt anledning til kvaler. En funktionær vinkede toget frem, når der ikke var trafik, men med vejtrafikens stigning blev det stedse vanskeligere at finde et »hul« til toget. Besværet blev elimineret på den måde, at der blev anlagt en ny station nord for bemeldte vej. At så og så mange indsatte måtte passere vejen enkeltvis i stedet for pr. tog – det er en helt anden historie.

Ved denne nye station opførtes en muret remise med ikke mindre end 3 pladser med spor, samt – rigtig banel – foranliggende drejeskive.

Endvidere var der perronspor, omløbsspor, depotspor og læssespor. Her til flisebelagt perron med adgangssti.

Trækkraft

Denne bestod af 2 entreprenørlokomotiver fra Læsø.

Det ene var af fabrikant Hermann Möller, Wilhelmshafen, byggeår 1940, forsynet med 12 hk Humbolt/Deutz dieselmotor, tjenestevægt 2,8 t, åben førerplads.

I 1950 brød det andet – ikke nærmere beskrevet – diesellokomotiv sammen, og reservedele viste sig umulige at skaffe.

Da det i drift værende lokomotiv kun kunne trække 4 vogne pr. træk, og der var udsigt til hyppigere og tungere trafik, anskaffedes i 1951 et brugt diesellokomotiv fra Kastrup Maskinfabrik, byggenr. 49/41, 24 hk Humbolt/Deutz dieselmotor, tjenestevægt 4,0 t.

Det var forsynet med åben førerplads, der imidlertid af lejrens værksted blev ændret til lukket førerhus. Samme sted blev påmonteret projektører af hensyn til kørsel efter mørkets frembud.

Den i forbindelse med indvielsestogget omtalte motordræsine, der officielt benævntes skinnebus, var bygget over et chassis af en BMW personvogn. Havde plads til 4–5 personer.

Dette særprægede køretøj, der i folkemunde hurtigt fik navnet »Baskervilles hund«, blev udrangeret efter få år.

I de tilbud, der blev indhentet i forbindelse med anskaffelse af et nyt lokomotiv var bl.a. et fra entreprenør Bechsgaard, Århus, på et Frichs lokomotiv fra 1939, hovedrepareret i 1946, samt et fra entreprenørfirmaet Trigon, ved ingeniør Bent Bøgh, Frederikshavn, dette sidstnævnte lokomotiv havde tidligere været udlejet i ¾ år til lejren.

Vognmateriel

Til persontransport – banens fornemste opgave – anvendtes åbne bogievogne med faste bænke midt i vognene i disses længderetning. Det skulle nøje påses, at der sad lige mange på hver bænkeside – højt tyngdepunkt – lille sporvidde – der var plads til 24 personer pr. vogn.

Bogierne bestod af undervogne til almindelige tipvogne, og disse »personvogne« var således ikke affjedrede.

Som kobling anvendtes kæder.

Den yderste jernbjælke i hver undervognsside var påsvejet en rund jernplade i hver ende, bjælken var forlænget ca. 400 mm.

Lignende arrangement var påmonteret lokomotiverne. Ingen af vognene havde bremse.

Fra slutningen af 1951 skulle endvidere til Mosbjerg transporteres »indearbejdende«, hvorfor 7 mandskabsvogne blev forsynet med overbygning af jernplade, ligesom der blev monteret skydedør i den ene side og 2 vinduer i hver vognside.

2 vogne blev åbne a.h.t. godstransporterne.

Endvidere rådedes over en særlig tjenestevogn, 2-akslet, karossen af et tidligere »Salatfad«. Blev dog efter få års forløb udrangeret og erstattet af en bogievogn, hvis vognkasse var bygget helt af træ, og som var isoleret mellem indvendig og udvendig beklædning. Var oprindelig bygget til fødevaretransporter.

Vognen kunne på den kolde årstid opvarmes, idet den kunne udstyres med en elvarmer, der kunne tilsluttes stikkontakter i remiserne i Råbjerg hhv. i Kragsskovhede.

Køretiden var ca. 25 minutter.

Daglig drift

Den daglige drift var baseret på dels en inspektionsordre af november 1948, dels en ordre – et regulativ – af februar 1949.

Køreplanen var også foreskrevet heri og var stort set uændret gennem hele driftsperioden.

Tog 1, Råbjerg 6.30, Kragsskovhede 7.00, medførte i almindelighed 1 persontransportvogn beregnet for den funktionær, der modtog posten, samt indsatte der skulle til læge, tandlæge o.l. i Kragsskovhede.

Undertiden befordredes skoleelever, hvis forældre var funktionærer og som var bosatte i Råbjerg.

Desuden medførtes en med presenning dækket godsvogn, der var læsset

med mælkejunger fra Råbjerg landbrug til Jerup mejeri. I samme vogn transporteredes visse landbrugs- og gartneriprodukter o.l.

Toget returnerede fra Kragsskovhede som tog 3, kl. 9.30, Råbjerg ank. kl. 10.00. Tog 3 var blandt de små tog, mens tog 2, Kragsskovhede afg. kl. 8.00, var dagens store tog. Det medførte indsatte såvel som funktionærer til både indendørs- og udendørs arbejder, ofte 7–8 vogne med op til 200 passagerer.

Til fyraften kørte denne store styrke retur med tog 5, ank. kl. 17.00. I den mellemliggende tid var vognmateriellet henstillet på sidesporet ved Mosbjerg. Der kørtes jævnligt særtog, f. eks. biograftog Råbjerg-Kragsskovhede og retur. Lokomotivførere var egnede indsatte, der havde visse privilegier, hvilket gjorde jobbet eftertragtet.

Vi skal ikke her opremse regulativet, men enkelte ting kan dog have interesse i henseende til at belyse banens forhold.

Togledelse foregik fra Kragsskovhede, benævnt »Hedestationen«.

Grundregel: – Sikkerheden går forud for hurtigheden.

Kun lokomotivføreren må opholde sig på lokomotivet under kørsel.

Det var strengt forbudt at stige på resp. af under kørsel.

»Under kørsel skal de indsatte iagttagende en sømmelig og stilfærdig optræden. Der må ikke råbes eller vinkes til forbipasserende eller til andre arbejdsfolk«.

Uheld eller ulykker forskånedes banen for, omend der var næsten daglige afsporinger. De store vogne »klemte« hinanden af sporet, selv om kendskabet til banens svage steder, via lokomotivføreren indleven i kørslen, kunne klare en del. Under sneforhold gav banen en op.

Banens lukning

Overvejelser om anden befordringsmuligheder blev drøftet fra 1962.

Mosbjerg havde da forbindelse pr. asfalteret vej, Råbjerg ligeledes, selv om en med banen parallel vej var grusbeltet.

Der forelå altså et alternativ til sportransporten, der tilmed efterhånden var bekostelig.

Fra 25/1 1963 overtog 2 brugte DSB-busser befordringen.

Straks herefter solgtes alt materiel – såvel spor som rullende materiel – til firma Mejer Antonsen som skrot.

Højresving for Råbjerg. Foto: SAG.

I foråret 1963 optog hold af indsatte sporet, og der bortkørtes ialt 215 tons spormaterialer.

Remisen i Kragsskovhede blev indrettet til brandstation.

Tilbage kun én ting – hvad er der i dag tilbage af denne statsbane?

Banens rester

Start ved »togkontoret« alias hestationen.

Den oprindelige stationsplads syd for asfaltvejen fremtræder nu som grønt område, en trægruppe er vokset op her.

I selve vejen er intet at se, selv om skinnerne angiveligt stadig ligger, hvor de lå i sin tid.

Brandstationen, den »nordlige« station, er helt intakt, formålet kan ses på bygningen, der er stadig »skygge« af portene.

Sænkningen fra drejeskiven er ligeledes bevaret.

Sporarealet er græstilgroet, men henligger.

Det samme gør banestykket fremover til og langs Vidjebækken. Enkelte steder endog med mærker af de optagne sveller.

Det lugtede af ræv, og tænk – der var virkelig en ræv.

Så sent flyttede den sig, at den nåede at komme med på fotografiet.

Km 1,3 – km 2,3 er elimineret, der dyrkes overalt.

Ved stationen Mosbjerglejren er græsklædte rester.

Km 2,7 – km 6,7 løber gennem næsten uberørt terræn, hede med grupper af

birketræer. En del gennemløb.

Banens rester – hvis man kan tale om rester, idet lokalt kendskab er nødvendigt for i det hele taget at fastslå, at der har gået en bane – banens rester består her i en bred stribe i vejens østside.

Denne stribe er under planering, så den fremtræder som en regulær rabat. Dette arbejde udføres af indsatte.

Km 6,2 – km 6,5 består af et højresving, hvor banen nu er benyttet som en skovvej, herigennem er det selvsagt let at stedfæste forløbet.

Ved endestationen, Råbjerg, er der – som de øvrige steder – græsklædte rester bevaret.

Epilog

Det skal ikke her forties, der der ved udfindelsen in natura samt – ikke at forglemme – ved historieskrivningen, er ydet en omfattende bistand af hr. Preben Bech, Kragsskovhede.

Uden denne bistand havde det ikke været muligt i så mange enkeltheder at beskrive denne særprægede bane.

Er De ikke enig i, at det er en særpræget bane.

At det er interessant stof.

Der stod i sin tid foran hestationen et hovedsignal.

Ganske vist kun en attrap – eller et statussymbol.

Det kunne godt have været bevaret som et minde om denne fængslende(!) statsbane.

SAG

Odder

Gå til fagmanden

SPORTSHUSET

Rosengade 41 . Odder . Tlf. 54 10 35

Sportsartikler til enhver idrætsgren . . .

Specialforretningen med det store udvalg

»TROPEHUSET«

Rørthvej 2 . Odder . Tlf. 54 28 13

Alt i fugle – fisk – dyr – bure – akvarier samt tilbehør
Alt i hundartikler

Sæt kulør på Deres bolig

Benyt byens specialforretning

ah GARDINER

Holsteinsgade 12 – Odder

Telefon 54 28 04

Vi ta'r mål – syr – monterer
Deres gardiner

NYT fra udenlandske baner

Vesttyskland. Deutsche Bundesbahn går nu aktivt ind i kampen mod de »blinde« passagerer. En beregning viser, at man hvert år går glip af 60 millioner DM i billetindtægter. Fremover vil enhver, der træffes uden billet, blive opkrævet dobbelt billetpris – som herhjemme – mindst dog 20 DM.

Brasilien. Den italienske bil-, tog- og meget mere-fabrik FIAT har sluttet kontrakt med Brasilien om bygningen af en ny lokomotiv- og vognfabrik i dette sydamerikanske land.

Østtyskland forventer i løbet af 1975 at modtage 200 diesellokomotiver fra Sovjetunionen. I stedet leverer DDR personvogne og kølevogne.

Polen vil i løbet af de næste 15 år bygge omkring 400 km undergrunds- og bybaner i 9 større byer. I 1976 påbegyndes bygningen af den første 23,5 km lange U-bane i Warszawa. I Lodz er planlagt to strækninger, hvoraf den ene på ca. 10 km skal forbinde bycentret med industriområderne.

Bag det lækre i grill

BIRTH'S GRILL

Knudrisgade 8 . Århus . tlf. 13 99 34

Alt i lækkert grill – fine madpakker – skal det være en overraskelse – ellers efter ønske. NB: Frisklavet kaffe med varme rundstykker hver morgen kl. 6
Venlig hilsen Birth's grill

Gå ikke forgæves – gå i

CENTRA MARKED

v/ Palle Jørgensen

Hvidkløvervej 4 – Århus N – 16 74 52

Alt i kolonial, vine, tobaksvarer
Det er os med den gode kaffe.
Vi har altid et godt ugetilbud

Når det gælder køb af foto – samt tilbehør – anbefaler vi et besøg i den nye specialforretning

FOTO-CENTRET

Åboulevard 51 . Århus . tlf. 12 63 68

Byens eneste trestjernede fotocenter
Fotohandel – fotoatelier – filmfremkaldelse. – Kom ind og få en billedsnak

Midt i byens centrum er der åbnet en stor, smart dyrehandel. Vi fører et stort udvalg i fugle og fisk samt alt i tilbehør til Deres dyr.

TROPECENTRUM

Frederiksgade 1 . Århus . 19 11 32

Spec. for hundevenner – Stort udvalg i alle former for hundeartikler . . .

Tag noget lækkert med hjem fra

ALLE-BAREN

v/ T. Pedersen

Frederiksallé 59 . Århus . tlf. 13 51 45

Varme frikadeller – medister – kold kartoffelsalat – lækkert smørrebrød – lækre kyllinger. Alle platter mindst 4 kuverter. Åben mandag-torsdag 10.30 til 23, fredag og lørdag 10.30 til 01.00.
Lukket søndag.

Hvorfor købe det næstbedste, når vi har det bedste til samme pris

ESSO SERVICENTER

Strandparken . Århus . tlf. 12 91 84

Her får De 1. kl.s fagmæssig betjening
Altid til tjeneste med råd og vejledning
Kirsten og Jørgen Jensen

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i . . .

KJOLESALON KNAPPEN

Ålborggade 22 – Århus – Tlf. 13 38 85

Vi syr modellen som De ønsker – ingen opgave er for stor – køb stoffet hos os eller medbring det selv

Stedet, hvor vi har det hele

DEJA VU PLADEBAR

Gl. Munkegade 17 . Århus C.

Tlf. 19 00 24

Altid det nye i soul og beat

Alt i tilbehør

Vi køber også gerne brugte plader

Vi handler i

»VALMUEN

Østboulevard 1 . Århus . 13 17 05

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager – friske afskårne blomster og planter

Vær moderigtig og prisbevidst – gå i

BUKSE ROSA

Viborgvej 26 . Århus . tlf. 19 05 20

Bukser i den gode pasform og fikse snit – alt i smarte bluser.

Kom ind og se vort store udvalg

Den prisbevidste går i

CENTRUM SKO

Guldmedegade 4-6 . Århus . 13 99 76

Kvalitets-sko til alle formål og de rigtige priser. Forretningen med det store udvalg.

20% rabat til etatens folk

Hæle rettes fra dag til dag

8 forskellige sort/hvide billeder i folder kr. 80,00

Baby-, børne-, voksen-atelier

JØRGEN LORENTSEN

FOTOGRAFI

Viborgvej 27 . Århus C . (06) 15 22 54

Tag dette blad med, så gi'r vi 10%

Vi kører til . . .

MUNKELAK

Gl. Munkegade 6 (i baggården) . Århus

telefon 13 21 85

Såvel hellakering som reparationer udføres til rimelige priser

Stedet for kræsne slikmunde

VIXI CHOKOLADEFORRETNING

Ryesgade 5 . Århus . tlf. 13 28 19

Alt i Hermelin chokolade

Fine gaveæsker i alle prislæg

– det er os med de hj.lavede vafler

Transport er en tillidssag – benyt

N .J. TRANS

Ndr. Ringgade 86 . Århus N

telefon (06) 16 48 63

Flytning og budkørsel

Selskaber med 12-16 pers. minibusser

Alt udenbys kørsel og arbejde

Indenbys transport til taxameterpris

Indhent venligst tilbud – også på fast kørsel

Venlig hilsen N. J. Trans

Kør ind til

EXPRES-MARKED

v/ J. Hørslev Nielsen

Vester Allé 25 . Århus . tlf. 12 73 96

Tank selv – spar penge – stedet med den komfortable selvbetjening

Kør ind til

BP service station Langenæs

Langenæs Allé 14 . Århus . 14 54 34

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Stort udvalg i autoudstyr

Quick service udføres – husk vor velassorterede kiosk

Vi anbefaler skoreparation

»HOS ERIK«

Banegårdsgade 7 – Århus

1. kl.s reparationer – fagmæssig betjening – særlig pensionistrabat hele året

Et fristed i centrum

Restaurant ÅSTEDET

Åboulevard 55 . Århus . 12 53 15

Stedet, hvor man kommer igen

Med venlig hilsen

Birthe og Henning Bodal

Vore funktionærer anbefales

FRUGTHUSET

Jordbrovej 21 . Århus . tlf. 16 92 35

Alt i årstidens friske frugter og grøntsager. Stort udvalg i blomster og planter

Tag noget lækkert med hjem fra

SØNDER-GRILL

Sønder Allé 20 . Århus . tlf. 12 45 61

Alt i grill

– det er os med de store kyllinger

Åben mandag-lørdag kl. 11-1

Søndag kl. 16-1

Et langt jernbaneliv (26)

Af fh stfst G. BAKKE, Grenå

Fortsat fra nr. 9 side 27

Ansøgningen om Næstved, der blev afslået

I foråret 1951 besøgte vi Næstved nogle dage, og på gaden mødte jeg en af mine gamle typografer, Andreas Jensen. Vi var gensidig glade for at hilse på hinanden, og så sagde han: »Vi glæder os til, at du kommer tilbage til Næstved.« »Ja, men kære Andreas, jeg har da omtrent en halv snes år tilbage endnu!« »Nej,« sagde Andreas, »du skal til Næstved, når Hollesen går for aldersgrænsen.« Carl Petersen havde sagt, at det var der ingen tvivl om, thi selv om han ikke mere var trafikminister, så var Jørgen Jørgensen en af mine ungdomsvenner, og der ville rejse en deputation til ministeren og kræve mig til Næstved som »folkevalgt« stationsforstander. »I bliver nok klogere, Andreas. Den kommende stationsforstander i Næstved bliver en overkontrollør, og tilmed er jeg over 60 og har ikke været 3 år i Grenå.« Og så tænkte jeg ikke mere på det.

Men en aften ringede konsul Wilh. Smith og bad mig indsende ansøgning, da de havde fået audiens hos ministeren. Byen ville have mig tilbage. Jeg fortalte om de krav, jeg ikke kunne opfylde, og at jeg var særdeles glad for at være i Grenå, så jeg kunne ikke opfylde de varme ønsker i Næstved, selv om det glædede mig, at jeg ikke var glemt. Wilh. Smith var skuffet. Men så ringede han et par dage senere og bad mig indtrængende fremsende ansøgning, da en stor deputation havde fået foretræde for trafikministeren nogle dage efter ansøgningsfristens udløb. Jeg lovede at indsende ansøgning, men fortalte at det var omsonst.

Så skrev jeg en ansøgning, men satte en lille billet ved, at jeg var klar over, at jeg ikke var kvalificeret til denne stilling, men at gode borgere i Næstved havde anmodet mig om at fremsende ansøgning. Et par dage efter kom Humle til Grenå. »Jeg er hylende ked af den ansøgning. Jeg vil så gerne bevare Dem i Grenå.« »Der sker intet, hr. distriktschef, jeg får den ikke.« »Jo, gu' gør De så!« Men jeg kunne med sandhed fortælle, at jeg absolut ikke havde noget ønske om at komme til

Næstved, da jeg var glad for at være i de jydere land.

Nå, deputationen fik audiens hos Jørgen Jørgensen, der bemærkede, at han var ked af denne henvendelse, da jeg ikke opfyldte reglerne for en fremmelse til Næstved; dette var hans første embedsgerning, og han lagde ikke skjul på, at vi var personlige venner. Fhv. trafikminister Carl Petersen sagde: »Du kan lige så godt slå til med det samme, Jørgen, du kommer jo til det alligevel, og havde det været mig, der sad i din stol nu, havde jeg ikke været i tvivl.«

Ministeren ville ikke give bindende tilsagn, men takkede for henvendelsen, og derefter gik turen til generaldirektøren. Emil Terkelsen sagde straks: »Absolut NEJ, mine herrer. Hvad ministeren vil gøre, ved jeg ikke, men én ting vil jeg gøre opmærksom på, at reglen fra Knutzens tid om tredsårsgrænsen har vi fulgt bogstaveligt og vil følge den fremefter.« Konsul Smith spurgte da: »Ja, men er Bakke ikke den bedst kvalificerede ansøger?« »Jo, absolut«, svarede generaldirektøren. »Jeg sætter meget stor pris på ham, vi er personlige venner. Men vi har hensyn at tage til de mange skuffede ansøgere, hvor det kun har drejet sig om kort tid efter det fyldte tredsindstyvende år. Hvad vil de ikke sige, hvis vi pludselig bryder denne linie?« Det var altså et positivt nej.

Gjerrildbanen nedlægges

Desværre måtte Gjerrildbanen omsider lægge op. Jeg havde fået den idé, at lokalstationen skulle nedlægges, og banen føres ind til Statsbanerne, så der sammen med Ebeltoftbanen, hvis tog jo kørte til Grenå, kunne skabes et samarbejde m.h.t. maskinløb og personale, der ville billiggøre driften for begge baner.

Efter et første møde, hvor banens nedlæggelse skulle drøftes, fik den sin levetid lidt forlænget, da de forskellige kommuner var villige til fortsat at yde tilskud til driften. Jeg blev noget forbavset ved en dag at modtage et brev fra banens hovedkontor i Gjerrild indlagt et aktiebrev på 100 kr., der var transporteret til mig fra en ældre kone, som havde bemærket, at jeg kæmpede

Hinnerup

Vil De være moderigtigt klædt – gå i

MODENYT

Handelsgården . Hinnerup
tlf. (06) 98 70 00

Vi har fikse ting til piger i alle aldre i de førende mærker – og det er kvalitet for alle pengene.

Aulum

En god kontakt

EL-HANSEN

v/ aut. installatør Stig Kjærgaard

Danmarksgade 50 . Aulum
Telefon (07) 47 20 82

Alt i el til Deres personlige pleje

Viborg

Er De i lykkelige omstændigheder eller bare lidt for rund – det klarer vi

EVA's VENTETØJ

Specialforretning for smart ventetøj
Mathiasgade 74 . Viborg . (06) 62 75 24
Se også de smarte modeller fra Lille-mor (eneforhandler i Viborg) – Kig ind og få råd og vejledning (ny indehaver).
Venlig hilsen Anna Marie Bertelsen

Vær godt kørende – kør ind til

GULF SERVICE

Vestervangsvej . Viborg tlf. 62 49 45

Benzin – Olie – Smøring

Hurtig og venlig betjening

Ålborg

Vi træffes kl. 9.00–17.00 undt. lørdag

TANDEKNIK

BJERRE NIELSEN
PÅHLMANN HAFSTRØM

Algade 11 . Ålborg . tlf. 1323 02

Ind til

SERVICENTER
ved Ib Simonsen

Jyllandsgade 22 – Ålborg – Tlf. 13 90 50

Stort udvalg i autoudstyr

Spec.: Quick service samt kullitetest udføres

Århus

Midt i byens hjerte

Restaurant VESTERPORT

Vesterport 8 . Århus . tlf. 19 16 69

Er De to eller flere – kom ind og hyg Dem i vore hyggelige lokaler. Her får De god mad og en venlig betjening. –

Åben hver dag fra 10–24.

Kom ind og få en pot billard
Venlig hilsen det nye værtspar

Fest ombord

– stedet, hvor Etatens folk mødes

RESTAURANT KAHYTTEN

Fredensgade 9 . Århus . tlf. 12 57 68

Hyggelige og venlige omgivelser

– og vore søde kahytsjomfruer er hurtige og venlige.

Børge Andersen

EKKODALENS GRILL-TERIA

ved siden af damefrisør

Ekkodalen 5 . Århus . tlf. (06) 16 05 37

Alt i grill – 1300 gr kyllinger

Nyhed: middagsretter – nemt, hurtigt og billigt. Åben hver dag kl. 11–23

Ekkopriser der giver genlyd

Hvor etatens folk og andet godfolk mødes

»PROPPEN«

Nørregade 26 . Århus . Tlf. 12 90 59

Besøg vor hyggelige pub og bodega
På genkig!

Til hverdag og fest

Vesterbro's Viktualie og Smørrebrødsforretning

Vesterbrogade 9 . Århus . tlf. 13 52 87

Altid frisk pålæg og salater – Hver dag mange færdige middagsretter – Lækre madpakker. – Selskabssmørrebrød ud af huset. – Ring og bestil.

Radio og TV er en tillidssag – derfor gå i specialforretningen

P. L. RADIO OG TV

Præstevangsvej 2 . 8210 Århus V.

Telefon 15 05 00

Alt indenfor radio og TV i de kendte mærker. Vi er til tjeneste med råd og vejledning

Se godt – se godt ud
i MODERNE BRILLER fra ...

JØRN FILTENBORG OPTIK

Optometrist – Specialoptiker

Banegårdsplads 16 (ved SAS) . Århus
Telefon 13 77 22

Vær moderigtig klædt fra

BLEYLE BUTIK

Volden 2 . Århus C . tlf. 12 35 38

Kjoler – buksedragter – bluser – slacks – nederdele. Smarte og nye ting til piger i alle aldre. Bleyle klædt er velklædt. Kig ind, De er velkommen.
Jonna Thygesen

Vore funktionærer går i

SALON »BETTE«

Herluf Trollesgade 35 . Århus

Tlf. 16 97 35

Alt indenfor moderne hårpleje
Den moderne dame- og herrefrisør
Velkommen i Salon »Bette

Den moderne og prisbevidste kvinde går i ...

PARFUMERIET »EVA«

Viborgvej 24 . Århus . Tlf. 12 02 47

Alt i parfumeri til damer og herrer
Strømper – Undertøj – Bijouteri
Fin parkering

Tandlæge

POUL E. SØBYE

(EBM-huset) Østergade 1, 3. – Århus

Kons. 8.30–16.30 og efter aftale

Tlf. (06) 19 02 19

Lad fagmanden råde Dem – gå til

VINKYPEREN

Frederikshallé 140 . Århus . tlf. 12 55 20

Vin i alle kendte mærker – vin for kendere – kolde øl – vand – snackvarer.
Husk: vin skaber glæde – kig ind og få en vin-snak.

Vi handler i

SUPER KIOSKEN

Jægergårdsgade 57 . Århus

Telefon 13 79 20

Alt i dag- og ugeblade – skrivesartikler
tobaksvarer. Aut. tipsforhandler
Åben alle dage kl. 8–21
Venlig hilsen B. Adamsen

Vi handler i

NORDBYENS KIOSK

Højhuset . Illerupvej 38 . Århus

Telefon 16 09 68

Alt i blade – aviser – tidsskrifter – tobaksvarer – konfekturer – is – vand – kaffe – farvefilm – blitz – skrivesart.

Bestilling på islagkage modtages
Venlig hilsen

Else og Henry Torstensson

Hvor vi mødes

Grill – Cafeteria – Mælkepub

»CORNER

Kaserneboulevarden 35 . Århus

Telefon 12 20 70

Alt i lækkert grill – også ud af huset
Husk dagens ret (undt. lørdag–søndag)
– også ud af huset

Vi handler hos

KØBMAND ERIK HOLST

Sdr. Port 1 . Århus . Tlf. 14 22 47

Alt i kolonial - konserver - tobaksvarer
Stort udvalg i spirituosa - dybfrost
Det er os med den gode kaffe

AUTOREPARATIONER – BULER – RUST OG LAKERING

Din bil reparerer samvittighedsfuldt til rimelige priser hos den »bette« mester

TORBENS AUTOSERVICE

v/ Torben Morell

Thunøgade 19 – 8000 Århus C

Telefon 13 37 18 – 16 17 22

Et godt spisested

Kina Grill og Cafeteria

Sdr. Allé 9 – Århus – Tlf. 12 69 23

(Regina-komplekset) v/ gågaden

Husk: De kan få både danske og kinesiske retter – også gerne ud af huset.

Venlig hilsen

restauratør Tim Fook Cheung

VÆRUM's EFTF.

ved H. Fiirgaard

LÅSETEKNIK og FINMEKANIK

Alt i nøgler og låse

Reparationer af låse og dørlukkere samt montering af nye låse

Åboulevarden 55 . Århus . Tlf. 12 46 00

for banens bevarelse. Da jeg derfor mødte på det afgørende møde, hvor banens ophør var på programmet, sagde borgmester Axel Hansen: »Møder du for Statsbanerne?« »Nej, jeg møder for Statsbanerne?« »Nej, jeg møder som aktionær!« og så viste jeg ham aktiebrevet.

Desværre blev resultatet lukning, og det gik, som jeg havde forudsagt: Egnens beboere ville blive sorteper. Rutebil- og lastbilkakster steg betydeligt, og befordringsmulighederne forringedes.

Grenå station havde gennem flere år fået transporterne af kugleflint fra Gjerrild (Dansk Flint-Eksport). Tidligere var Århus benyttet, men Grenå var da mere nærliggende. Selskabet var først noget ængstelige for aflæsningen i Grenå til jernbanevogn, men det blev klaret på en let måde: Vi satte de åbne vogne til enderampen, så lastbilerne kunne køre direkte ind på jernbanevognen og tippe lastbilens indhold af. Det drejede sig om mange dejlige transporter og i stort omfang til Østzonen.

Distriktets personale blev ofte anvendt til afløsning i week-enden. Man var ikke altid klar over, at der virkelig var noget at rive i. Det hændte således engang, at der en lørdag kom ekspeditioner til Østzonen, Frankrig, Tyskland og Sverige. Så måtte afløseren give op og sende bud efter Rosenvinge.

Gennem årene havde vi et fortrinligt samarbejde mellem såvel Ebeltoftbanen, færgefarten og Hillerød-Fredriksværk-Hundested Banen. Således havde jeg fra alle tre selskaber frikort til min kone og mig selv, og fribefordringen står stadig ved magt i min pensionistilværelse.

(fortsættes)

FOTOHOBBY

Fotokonkurrence

Fotogruppen inden for DJIF indbyder hermed alle interesserede til at deltage i en fotokonkurrence arrangeret i anledning af gruppens 10 års jubilæum den 16. november 1975.

Konkurrencebestemmelser

Der konkurreres i 3 grupper:

Gruppe I sort/hvid papir

Gruppe II farvepapir

Gruppe III farvedias

Emnet er frit og billedstørrelsen fri op til 30×40 cm.

Deltagere, der inden for de sidste 5 år har deltaget i DJM i foto, må ikke indsende billeder.

Gå ikke forgæves – gå i

FOTOMAGASINET

Adelgade 15 . Hobro . Tlf. (08) 52 13 53

Foto og kino – Specialforretning

indenfor foto og smalfilm

Kom ind og få en billedsnak

Hver gruppe må højst indsende 5 billeder i hver gruppe.

Papirbilleder og dias forsynes med mærke og nummer, og der vedlægges en fortegnelse over indsendte billeder.

Billeder og dias sendes til billedsekretæren senest den 15. november 75. Adressen:

Kurt Jeppesen

Hestkøb Vænge 97

3460 Birkerød

Billeder, der overholder fotogruppens almindelige konkurrencebestemmelser, kan efter ønske videresendes til næste DJM i foto. I givet fald bedes dette meddelt billedsekretæren.

Alle andre billeder vil blive tilbagesendt umiddelbart efter bedømmelsen.

Bedømmelse og præmier

Bedømmelsen foretages af foto- og filmgruppens bestyrelse, og der vil blive præmier til de 3 bedst placerede i hver gruppe.

Ved at benytte indmeldelsesblanketten på folderens bagside vil interesse-ede høre nærmere om foto- og filmgruppen samt få tilsendt bladet DJIF Fritid.

Hvis man allerede er medlem af DJIF, kan indmeldelse i fotogruppen ske ved at sende indmeldelsesblanketten direkte til billedsekretæren.

Man kan selvfølgelig indmelde sig i foto- og filmgruppen uden at deltage i fotokonkurrencen.

Nye medlemmer vil i foto- og filmgruppen være kontingentfri i resten af 1975 og først i januar modtage opkrævning på årskontingentet kr. 30,00.

Præmier:

Sort/hvid papir

1 En rejsekuffert

2 Kodaks bog »Kreativ Fotografering« + 1 film

3 Et årskontingent i fotogruppen.

Farvepapir

1 En rejsekuffert

2 Kodaks bog »Kreativ Fotografering« + 1 film

3 Et årskontingent i fotogruppen.

Farvedias

1 En rejsekuffert

2 Kodaks bog »Kreativ Fotografering« + 1 film

3 Et årskontingent i fotogruppen.

Holstebro

Restaurant

BORBJERG MØLLE

Holstebro – Telefon (07) 46 10 10

God mad i hyggelige omgivelser

Stedet, hvor man kommer igen

Ring og bestil – kuv. indtil 100 pers.
Venlig hilsen Birthe og Hans Pedersen

Vær prisbevidst – handel i

Borbjerg Slagterforretning

v/ Jørgen Baunbæk

Holstebro – Telefon (07) 46 10 80

Alt i kød, flæsk og hjemmel. pålæg

Husk: Vi har altid gode tilbud til fryseren – ring og bestil!

Vær prisbevidst –

gå ikke over åen efter vand

HAAHR BENZIN

Gartnerivej . Holstebro . (07) 42 52 20

Benzin – Olie

Husk vor velassorterede kiosk

Struer

Tag noget lækkert med hjem eller spis det her

CITY GRILL

Østergade 34 . Struer . tlf. 85 25 25

Hver dag 10 forskellige middagsretter

– alt i lækkert grill

– det er os med de store kyllinger –

Her får De maden uden ventetid

Åbent hver dag 9–23, helligd. 11–23

Vi handler i

City Centrets Konfektur

Søndergade 6 . Struer . tlf. 85 28 42

Alt i lækkert konfektur – bolsjer – fine gaveæsker i alle prislæg – husk vor lækre dessertis

Vor funktionærer anbefales

Installatør Otto Knudsens Eftf.

v/ Niels Jørgen Pedersen

Telefon (07) 48 70 73 . Asp

Stort udvalg i belysninger – hvidevarer – el-brugsting – samt alt til faget hørende. 1. kl.s arbejde udføres – nyt som reparationer – fagmæssig og reel behandling.

Aarhus og omegn

Smyk Deres hjem med
tapeter og farver fra

P H FARVER

Jægergårdsgade 69 - Århus

Telefon (06) 12 61 39

Ingen opgaver er for store - vi blander
lige præcis Deres farve.

Alt i tapeter, pensler og kunstnerart.

Tag noget lækkert med hjem fra

BAKKENS GRILLBAR

Majdalen 1 . Århus . tlf. 16 05 36

og Bistros grill Mejlgade 85

tlf. 13 41 71

Åben kl. 12 til 2 nat

Alt i lækkert grill

- det er os med de store kyllinger

Specialforretningen med det
førende udvalg i musikinstrumenter

HAGSTRØM MUSIK

Klostertorv 3 - Århus

Tlf. 12 54 12

TRÆSKO

(Raggere og Kap)

Køb med fordel - direkte fra fabrik
detail og engros

ÅRHUS TRÆSKOFABRIK

Dollerupvej 9 . v. gasbeholderen

Århus . tlf. 12 28 30

åben mandag-fredag 7.30-17.30

lørdag 9-12

Prikken over i'et -
den rigtige korsetterning . . .
Specialforretningen

AARHUS KORSETFABRIK

Clemensstræde 7 . tlf. 13 02 06

Korsetter - Busteholder - Rollons
i de førende mærker

Vore damer anbefales

DAMEFRISØR ELSE WARMING

Skovbjergvej 2 A . Højbjerg . 27 34 43

Alt indenfor moderne hårpleje

Personlig betjening - billigere priser

CHEVRON SERVICE

ved P. C. Andersen

Grenåvej 189 - Risskov - Tlf. 17 73 69

Benzin - olie - vask - smøring samt
stort udvalg i autoudstyr.

Quick-service udføres

Den moderne linie kræver specialister
- derfor lad Deres frisør være

SKOLEGYDENS FRISØRSALON

v/ Erling Jensen

Skolegyde 4-6 . Århus . tlf. 13 00 24

Effektiv hårpleje

»Kerastase« - kun hos Deres

Kerastase-rådgivnings frisør

Vi er hurtige og venlige (ny indeh.)

Med hilsen: Deres frisør

Trænger De til at slappe af - gå i

RESTAURANT RØDE KRO

Skanderborgvej 206 - Viby J.

Tlf. (06) 14 13 84

Her får De en hurtig og venlig

betjening og møder gode venner

Lad os forkæle Deres køretøj
- kør ind til

UNO-X SERVICE

Jens Baggesensvej 27 . Århus

telefon (06) 16 00 22

Hypermoderne service station med
fagmæssig betjening på værksted og
smørehal - Kiosk og bilistbutik åben
alle ugens dage kl. 7-22

Venlig hilsen og på gensyn

Bodil og Svend Ole Østergaard

»Bag den gode smag

HASLE BAGERI

v/ Niels Thuesen

Viborgvej 139 - Hasle - Tlf. 15 60 62

1. kl.s lækkert brød og kager

Ry

Vi mødes på

RESTAURANT BISON

Gl. Rye - Tlf. (06) 82 89 08

i nye og moderne omgivelser

Steak House - Danserrestaurant - Øl

Billardstuer. - Lad os holde Deres

selskaber - ring og få et godt tilbud

Vi handler i

DØGNKIOSKEN

Kyhnsvej 7 - Ry - Tlf. 89 22 22

Alt i dag- og ugeblade - telegrammer -

skriveartikler - lommeromaner

Stort udv. i legetøj - også pædagogisk

Åben 6.30-22, fredag-lørdag til kl. 23

Benny og Poul E. Jensen

Åbyhøj

dæk service center

Søren Frichsvej 49 . 8230 Åbyhøj

Telefon (06) 15 31 66

1. kl.s service til konkurrencedygtige
priser. - Vi har dæk til alle vogne.

Alt i moderne maskiner og kun fagfolk

Hammel

Friske og lækre pølser fra

KETTYS PØLSEBOD

Vestergade 14 . Hammel . tlf. 96 33 23

Pølser - Is - Chokolade - Skærekager

Specialitet: Bøfsandwich

Kør ind til

ESSO ANBÆK

Anbæk Korsvej . Hammel . tlf. 96 12 21

Benzin - Olie - Smøring

1. kl.s rust- og smedearbejde udføres

billigt. 10% ydes på dæk mod afleve-

ring af denne annonce. Venlig hilsen

Sonja og Ove Mikkeslén

Harlev J.

Gå til fagmanden - alt i autorepara-
tioner af alle vognmærker såvel rust
som autoskader - smøring - olieskift -
motorjustering - eftersyn - dækservice

SCANDI-SVEJS

v/ Benny Pedersen

Stillingvej 504 . Tåstrup . Harlev J

Telefon (06) 94 19 23

Faarvang

Lad festen blive vellykket
med mad fra . . .

Faarvang Smørrebrød og Diner Transportable

- man kober kød hos den rigtige
slagter, vi har kun én kvalitet - den
bedste. Alt i hjemmelavet pålæg

Ring tlf. (06) 87 10 35

v/ Brita og Leif Rasmussen

MØDESTED

Tirsdag den 20. oktober kl. 19.30

Møde for medlemmer af DJK, KKK og SHS i Dagcentret, Fredericiagade, Kolding. Lysbilleder og film velkomne. Sædvanlig forplejning kan fås. Alle interesserede er velkomne.

Lørdag den 1. november kl. 14.30

KKK afholder ordinær generalforsamling på Hotel Lunderskov, Lunderskov.

Søndag den 2. november

ØSJK afholder udflugt med damplokomotiver i forspand, litra C + D, fra København til Kalundborg. Afgangstidspunktet var ved redaktionens slutning ikke endeligt fastlagt, men oplysninger om tider, priser m.m. kan fås ved henvendelse til tlf. (03) 14 10 95 (E. Østergaard) eller (03) 65 77 91 (Søren Jørgensen).

Onsdag den 5. november kl. 19.30

DJK afholder medlemsmøde i »Karnappen«, Niels Hemmingsensgade 10, København K (Store Sal).

Mandag den 10. november kl. 19.30

ØSJK afholder møde på Køge Bibliotek, hvor trafikkontrollør E. S. Guldvang vil fortælle om DSBs personvognstyring.

Fredag den 14. november kl. 19.00

IBK - Industribaneklubben - afholder ordinær generalforsamling på Charlotttegården i Hedehusene.

Tirsdag den 18. november kl. 19.30

Møde for medlemmer af DJK, KKK og SHS i Jernbanerestauranten på Odense banegård.

FRA KLUBBERNE

Helsingør Jernbaneklub har udsendt en nydelig lille brochure, beregnet til uddeling blandt togets passagerer. Den fortæller på en levende måde, illustreret med festlige tegninger, om baggrunden for klubbens veterantogskørsel og de problemer, men også fornøjelser, der er forbundet med driften. Brochuren er tænkt som et led i klubbens PR-arbejde for at hverve selskaber til særtog eller til de ordinære tog.

Brochuren er et fint lille stykke arbejde.

HgJKs Veterantog kørte den 6. september i anledning af Rundskuedagen med damptog mellem København H. og Rungsted Kyst. Arrangementet var en succes med stor søgning.

Industribaneklubben har planer om anskaffelse af yderligere trækraft til den projekterede industribane i det i sidste nummer omtalte Hedehusområde, bl.a. et elektrisk lokomotiv fra Rørdal Cementindustri. Endvidere søger man at skaffe det nødvendige beløb - kr. 4.500 - til indkøb af roebanadiesellokomotiv nr. 24 fra de nedlagte roebaner ved Nakskov. For nylig lykkedes det klubben at købe 8 originale roevogne (åbne) fra Maribos tidligere roebanenet.

Kolding Lokomotiv Klub har fået klubbens store nyanskaffelse, DSB E 996, kørt til Lunderskov, hvor det er hensat i remisen, der lejes af klubben hos DSB. I samme remise foregår en stor del af klubbens aktiviteter med at istandsætte lokomotiver og vogne, bl.a. er motorvognen TKVJ M 5 og personvognene TKVJ C 21, HTJ C 24 og OMB C 16 blevet lakerede og fremtræder nu i nydeligste stand.

DØDSFALD

Togfører A. Chr. Hansen
fh Kbh. H, 89.
Tidl. regnskabsfører A. E. L. Harnsted
1. Dc., 83.
Togfører N. L. Christensen
Helsingør, 82.
Selosionsing. Lüplau Janssen
fh 1. dist. banetj., 82.
Stationsfst. Max Sørensen
Pederstrup 1949-63, 82.
Lokomotivfører A. Hansen
fh HFHJ Hundested, 82.
Direktør N. M. Sørensen
RØJ 1933-63, 80.
Osignalfmd. H. Rommerdahl
fh Klampenborg, 79.
Stationsfrst. Jens Ejner Jensen
fh Skrøbelev, 77.
Billetkasserer P. M. Arnbo
fh Århus, 73.
Trafikktl. Evald Hafstrøm Sørensen
Århus, 71.
Lokomotivmst. E. V. T. Petersen
Helsingør, 61.
Depotbetj. P. A. Petersen
Fredericia, 60.
Pakhusmst. K. E. Larsen
LJ, Maribo, 59.
O.chauffør F. L. Pedersen (Jagtgaard)
Kbh. Gb., 57.

Randers

Vi handler hos

Købmand EGON SCHOUS EFTF.

v/ Ilse Davidsen

Tindbæk . Randers . Tlf. (06) 45 10 80

Kolonial - Konserves - Tobaksvarer

Øl - Vand - Spirituosa

Det er os med den gode kaffe

Bag den gode smag

ROSENDALS BAGERI

v/ Tommy Piil

Udbyhøjvej 3 A . Randers . tlf. 42 26 88

Alt i lækkert brød og kager

Bestillinger på alt slags brød

modtages gerne

Er du Ventemor eller bare lidt rund - yndig under alle omstændigheder kig ind til

BUTIK ALICE

Vestergade 10 . Randers . tlf. 43 89 99

Det er os, der gør runde piger til smarte piger.

Langå

Vær moderigtigt klædt - gå i

JACOBINE

Bredgade 31 . Langå . tlf. 46 16 11

Her finder De det fiske udvalg i bukser - bluser - sæt-sammen-sæt - alt til konkurrencedygtige priser. Kig ind og få en tøjsnak - venlig betjening
Man køber kød hos den rigtige slagter

- vi handler i

Væthvejens Slagterforretning

Væthvej . Langå . tlf. 46 17 17

1. kl.s kød - flæsk - hjemmel. pålæg - medisterpølse - salater - varm leverpostej hver dag til middag - husk være gode ugetilbud - Køb det bedste - det gør vi. - Solveig og Rud Henriksen

Løgten

Kør ind til

B P SERVICE

v/ Kurt Precht

Grenåvej 742 . Løgten . tlf. 99 15 83

Vi udfører 1. kl.s reparationer og service på alle personvogne.
Hurtig betjening

Lystrup

Gå ikke forgæves, gå i...

FRIKØB v/ Erik Toft

Handelscentret . Lystrup . (06) 22 20 98

Pengene strækker længere
flere gode tilbud til Dem hver uge

BOGHJØRNET

Gyldendal

Tranaserien

Willy-August Linnemann

Skæbnen kan være en skælm

224 sider, kr. 14,75.

Forfatteren er i bunkeren for tredje gang, og vi møder forskræmte og bange mennesker vi kender fra de to tidligere bind. Under luftalarmerne er det vandrelærer Sune Cortsen og hans kone Bellis der fortælle om livet i fjordbyen fra tiden før 1. verdenskrig og op til luftalarmernes tid under 2. verdenskrig. Fjordbyen og godset Lykkesten og menneskene i de to miljøer bliver nærværende i den klamme bunker. Efter læsningen af de tre bind kender man ligefrem de mennesker, der så ofte ufrivilligt blev bragt sammen i krigens tid.

Steen Eiler Rasmussen

Også et sovemiddel

160 sider, kr. 12,75.

Det er muligt, at denne lille bog virker som sovemiddel på visse mennesker. Det er også muligt titlen fra forfatterens side er valgt med en form for selvironi. Undertitlen »Læsning til at falde i søvn på«, kunne tyde på det sidste, men disse essays er simpelthen kostelige perler, der absolut ikke virker søvndyssende. Forfatteren kommer vidt omkring, og skriver om emner der vel egentlig ikke alle hans speciale, men det er dejlig læsning.

Fremad

Hans Hansen

Per

200 sider, kr. 59,75

Poul Ørum

Kun sandheden

349 sider, kr. 79,75, indb. kr. 94,75

Disse to romaner, der begge kan ses på film, kan på det varmeste anbefales som usædvanlig spændende og indfølelsesrig læsning. Som i de to film griber man af hovedpersonens fortvivlelse og intense søgen efter deres egen identitet, retten til at være menneske.
v.j.

Sønderjyske jernbaner

Af Niels Jensen. 80 sider, illustreret.

Clausen Bøger. Pris kr. 28,20.

Sønderjyske jernbaner har altid været et interessant emne, som der hidtil ikke er skrevet så meget om. Indtil nu

foreligger der om emnet kun et par enkelte bøger, og disse drejer sig kun om Amtsbanerne i Haderslev.

Niels Jensens nye bog, der er den anden i en ny serie med titlen »Clausens Jernbanebibliotek«, omhandler derimod samtlige baner i det nuværende Sønderjylland, både nedlagte og eksisterende, der har kunnet betegnes som »offentlige« jernbaner.

Og det er interessant at læse denne nye bog, som fortæller meget nyt, der for de fleste må være ukendt stof. Den er godt skrevet, og de mange sjældne og ukendte illustrationer er med til at forhøje bogens værdi. Hver bane er beskrevet for sig, og på grund af bogens omfang er der kun ofret nogle få sider på hver, men det væsentlige synes at være kommet med. Naturligvis kan man altid diskutere, om der er gået tilstrækkeligt i dybden, men bogens forfatter giver det heller ikke udseende af at være en afhandling om emnet, men nævner tværtimod i indledningen, at emnet langt fra er udtømt.

Som indledning til nærmere studier kan bogen på det varmeste anbefales. Og for den, der kun ønsker et all-round kendskab til de sønderjyske baner, er bogen udmærket læsning. Er interessen ikke tilstede ved begyndelsen, så skal den nok blive vakt.

Bramming Station 1874-1974

Af Aino Kann Rasmussen.

Fotograf Leif Bo Eriksen.

35 sider. Ill. Udgivet af

Esbjerg Museum. Pris kr. 17,00.

»Så meget om så lidt«, vil man uvilkårligt sige, når man ser bogen. Men ved et nærmere studium af de mange fotografier, som er hele bogens bærende element, vil man opdage, at det ikke er spor for meget. Fotografen har virkelig haft øje for de små, men karakteristiske detaljer, som præger – eller rettere prægede – vore jernbanestationer.

Den korte, men koncise, tekst og introduktion til et besøg på Bramming station er skrevet således, at man har den fornødne baggrund for at forstå de småting, man ser.

Det er en ny, men fortrinlig type jernbanebøger, denne publikation repræsenterer.

Bogen kan købes på Esbjerg Museum eller bestilles hos boghandleren.

Humørspalten

Pulsen er noget langsom.

Det gør ikke spor, doktor, jeg har masser af tid.

★

Hvorfor brummer bierne?

Jo, de har glemt teksten.

★

De skændtes højroset om noget, som havde stået i avisen. Han prøvede at få det sidste ord:

– Du er så blåøjet, at du tror på alt, hvad du læser.

– Ja, svarede hun, – den svaghed startede allerede, da jeg fik de første breve fra dig.

★

– Jeg sover altid med handsker på. Det gør hænderne bløde.

– Sig mig, sover du også med nathue?

★

Birger smyger sig ind i en port efter at have været inde hos købmanden. En nævenyttig betjent følger efter.

– Hvad gør De her

– Får mig en lille tår vin.

– Det må De ikke i porten.

– Det må jeg vel nok. Der står portvin på flasken.

★

Regimentslægen blev vækket ved telefonens kimen klokken 3 om natten, og en højst besynderlig stemme sagde:

– Den er helt gal, doktor. Vi har en større fest her i officersmessen, og vi er temmelig bekymret for obersten.

– Hvad vedkomme det mig, sagde lægen gnavent. Ser han elefanter eller den slags?

– Nej, det er netop det gale ved det. Hele messen er fyldt med dem, og han kan ikke se en eneste.

★

– Når jeg ikke har nogen uvenner, må det enten være, fordi jeg er et godt menneske, eller fordi jeg er meget stærk.

★

Og så var der den om den lille mus, der så en flagermus.

– Se mor, råbte den, – en engel!

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Telefon (06) 82 52 66 – Postgiro 78 63
Mandag, tirsdag og onsdag 9.30–16.00
Torsdag 9.30–17.00
Fredag 9.30–19.00

Kør ind til

Texaco tankstation og autoværksted

Gødvad Bakke . Silkeborg . tlf. 82 50 89
Benzin – Olie – Vask – Smøring
1. kl.s autoværksted – reel behandling
Spec.: Saab-biler (ny indehaver)
Arne Albertsen

DORTHE KOLONIAL

ved Dorthe Gammelgaard
Jernbanevej 35 – Silkeborg
Alt i kolonial – konserves – vine –
spirituosa samt tobaksvarer ....
Prøv vor ekstrafine kaffe
Telefon 82 14 55

Er De i lykkelige omstændigheder eller bare lidt rund – så gå i butik

HENNY

Frederiksberggade 1 Silkeborg
Telefon 82 26 40

Vi har smart tøj til både små og store piger – kig ind. Husk vi syr tøj efter mål. Mod aflevering af denne annonce får De 10 procent.

Vi klarer sagen

HØJGLANS AUTOLAK

Klüversgade 20 . Silkeborg
Tlf. (06) 82 49 39

Lakering – Reparationer af alle vogntyper udføres fagmæssigt og samvittighedsfuldt. Ny indehaver
Egon Pedersen

Kør ind til

GULF SERVICE STATION

Frederiksberggade 19 Silkeborg
Telefon 82 22 21

Benzin . Olie . Smøring
1. kl.s reparationer udføres fagmæssigt
Stort udvalg i autotilbehør

Vi klarer alle Deres problemer når det gælder skumgummi

BO – SKUM

Nygade 43 – Silkeborg – Tlf. 826662

Alt i smarte hynder – stole – brikse
– ingen opgave er for stor

Gå ikke forgæves – gå i

BOUTIQUE CARINA

Østergade 30 . Silkeborg . (06) 82 81 29
Køb – salg – bytte – gamle glas og mønter – antikviteter – gulvtæpper – gaveartikler – stort udv. i gamle våben
Åben torsdag 12 til 17.30, fredag 12–20, lørdag 8.30–12

Herning

Nyd en god kop kaffe mens De venter

RUTEBILSTATIONENS KIOSK OG CAFETERIA

v/ Wilmer Pedersen – Herning

Aviser – Tobak – Chokolade
Hurtig og høflig betjening

Besøg

SIEMATIC KØKKENCENTER

Østergade 17 . Herning . tlf. 22 18 11
og se de 7 spændende køkkenmiljøer
Vi foretager total-moderniseringer af køkkener
Ny indehaver: Arne Sørensen

Når det gælder symaskiner, strikkemaskiner og garn går man til fagmanden

ROYAL CONSUL

v/ Synnøve Munch Christensen
Vestergade 14 . Herning . tlf. 12 22 51
Demonstration i hjemmet uden forb.

Vi anbefaler . . .

KIRKEBY RADIO – TV

Søndergade 34 . Herning . tlf. 12 92 70
1. kl.s reparationer udføres på alle mærker med fagmæssig garanti

Vore funktionærer handler i

»SHOPPEN«

Østergade 3 – Herning – Tlf. 12 08 00
Alt til hobby og leg – Stort udv. i pædagogisk legetøj. Kom ind og få en god idé. Venlig hilsen Grethe & Åge Lesner

Tag noget lækkert med hjem fra

GRILL-BAREN

Gl. Landevej 122 . Herning . 22 18 45

Alt i lækkert grill
– det er os med de store kyllinger

Ryomgaard

Vær smart og prisbevidst – gør

UNI SHOP til din butik

Vestergade 35 . Ryomgaard . 39 45 46
Stedet, hvor hele familien handler med fordel. St. udv. i smarte kæder – bælter o. s. v. Velkommen i Uni Shop

Bag den gode smag

PREBENS BAGERI

Jernbanegade 17 . Ryomgaard . 39 40 17
Alt indenfor lækkert brød og kager
Husk vor lækre fødselsdagskringle
Bestillinger på alt slags brød modtages

Hobro

Få mere for pengene – gå i

TØJ SHOP'EN

Hannerupvej . Hørby . Tlf. (08) 52 14 80
Nattøj til piger og drenge i alle aldre
Smart undertøj – Alt til baby
Stoffer til ethvert formål – Lynlåse – Knapper – Kig ind og se vort store udv.

Tag noget lækkert med hjem fra

BYENS SMØRREBRØD

Adelgade 74 . Hobro . tlf. (08) 52 26 26
Lækker kartoffelsalat m/ frikadeller
Lüksus smørrebrød – Frisksmurte madpakker – Det er os med de lækre grillkyllinger.
Åben tirsdag, onsdag og torsdag 9–23, fredag, lørdag 9–2.00, søndag 10–23, mandag lukket
Venlig hilsen Rita og Poul Jørgensen

Aars

Kør ind til

VESTRUP AUTO

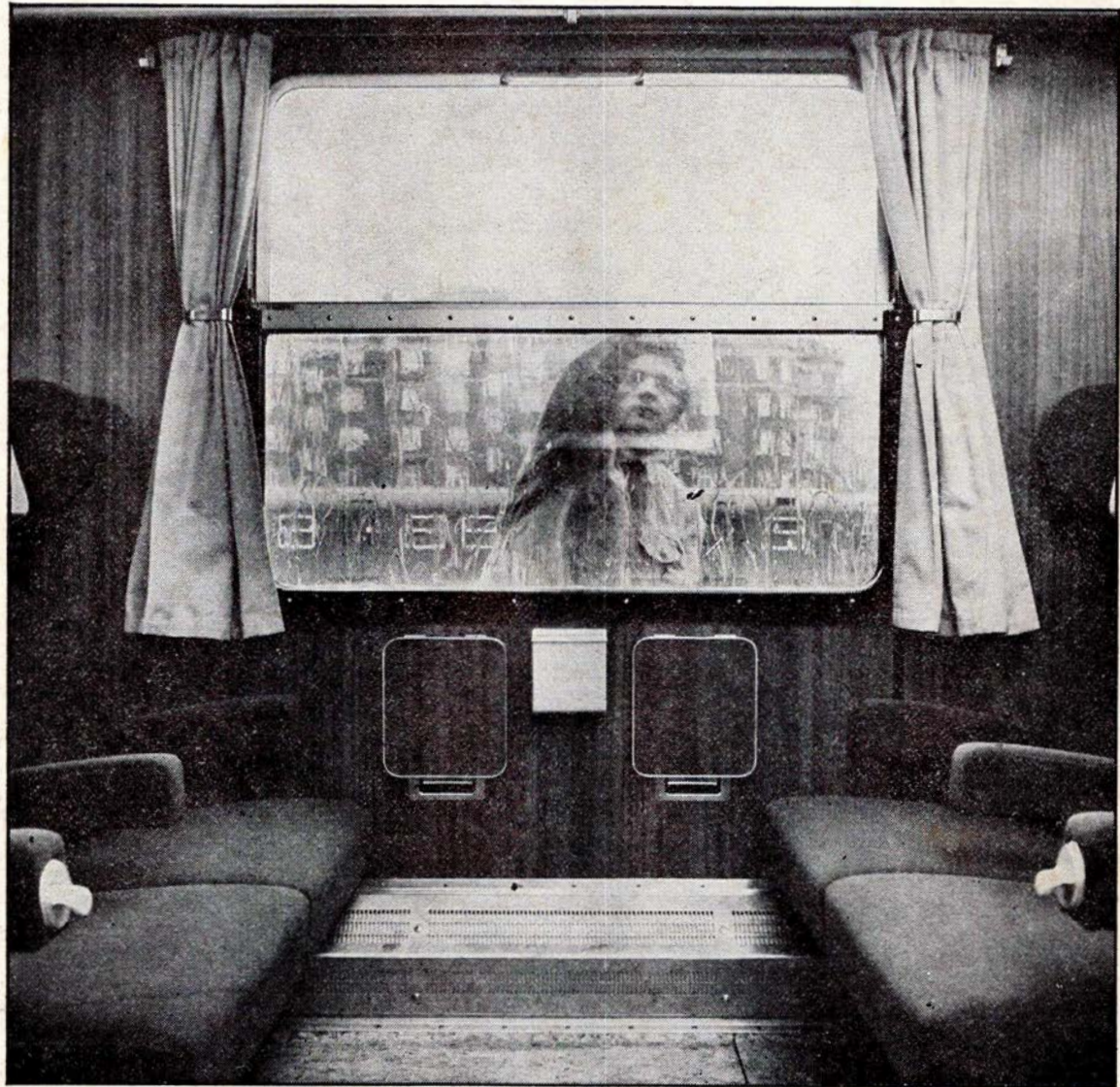
Svaldrupvej 139 . Vestrup . (08) 65 83 63
1. kl.s reparationsværksted for alle vognmærker. Reel og fagmæssig behandling. Vi ordner alt vedrørende forsikringskader

Rønede

Bag den gode smag

RØNDE BAGERI

Hovedgaden 16 . Rønede . tlf. 37 10 55
Alt indenfor bageri og konditori
Bestillinger på alt slags modtages
Velkommen i vort moderne bageri
Vera og Flemming Sortberg Jensen

Vi har skabt en tradition -rene tog

Traditionen er så fastlagt, at alle tager det som en selvfølge, at der for eksempel altid er, hvad der skal være på toiletterne - og til at være... at kupeerne fungerer, at bagagenettet er forbeholdt bagage og askebægrene tømte.

Men vi har også fået hjælp fra anden side - af et godt publikum! For danskerne er det en selvfølge, men folk udefra studser ganske sikkert over kvaliteten i vore tog. Undskyld, DSB's tog.

DDRS

Det
Danske Rengørings
Selskab a.s.